

سالروز میلاد پیامبر رحمت
حضرت محمد مصطفی (ص)
و امام جعفر صادق (ع) را تبریک می‌گوییم

SHAHRARNEWS.IR	
۱۰	۱۶
۰۷	۱۹
۱۴۰۲	۲۳
۲۸	صفحه ۱۶
۸۰+	صفحه شهرآر شماره ۴۰۴۷ ۴۰۰۰ تومان

بذر ماندگار خاندان بزرگ

در دل ۲ مدرسه قدیمی محله رضاییه چه می‌گذرد؟

محله ه۷

یادداشت

وقتی همه چیز در یک
«هفته» خلاصه می‌شود!

مهدی شمقدری
عضو مجمع اسلامی حبل...

اگر در ایام منتهی به هفته وحدت، اطراف برخی مسئولان چرخی بزنید، تکاپوی عجیبی را خواهید دید که با دستپاچگی به دنبال صورت‌بندی «نمایی وحدتی» در حوزه استحفاظی خود هستند! این حجم از بودجه برای قالب‌بندی‌های شیعه‌سنی در سالن‌های همایش و ارائه گزارش برای نمایش، درحالی‌که اتفاق می‌افتد که بسیاری از نهاد‌های مردمی، عملکرد متفاوتی را دنبال می‌کنند!

باوجود رویش‌های پرافتخار انقلاب، اما شاید دیگر نیازی به دره‌بین نداشته باشیم تا رفتارهای علنی «ضد وحدت، برخی هیئت‌های مذهبی - به‌عنوان نهادی مردمی - انقلابی را پیدا کنیم، البته که این تغییرات قابل‌طیّف‌بندی است، اما آنجایی‌نگران‌کننده است که دیگر برای خیلی‌ها، عجیب و ضد ارزش نیست که مدّاح انقلابی و محبوب ما، در زمانی خاص، در موقعیتی سرتاسر قرمز یا در حال خواندن سرودی سراسر تعریض و کنایه به مذاهب دیگر دیده شود!

اتفاق این دو رفتار به‌ظاهر متضاد، هم‌پوشانی دارند! آن‌ها هزینه‌های هفته‌وحدتی و این رفتارهای اصطلاحاً «برائتی» در کف میدان، هر کدام مؤید و توجیه‌کننده دیگری است! سازمان‌ها و نهاد‌های پر تعداد و عریض و طویل حاکمیتی در حوزه فرهنگ و تبلیغات اسلامی - با نگاهی به صحیفه امام و حتی اساسنامه‌هایشان - عهده‌دار وظیفه مهم ابلاغ و رساندن اصلی‌ترین پیام مکتب امام، و اندیشه انقلاب اسلامی به ذهن و قلب‌های مردم ایران و جهان هستند، این پیام، چیزی نیست جز برهم زدن دوگانه‌های تقلبی مانند شیعه‌سنی و جایگزین کردن تنها دوگانه حقیقی عالم، یعنی تقابل اسلام و کفر و استضعاف و استکبار، دوگانه‌ای که اصلی‌ترین برگ برنده انقلاب ما بوده و هست!

اما باوجود تلاش‌های قابل‌تقدیری که شده است، برون‌داد عملکرد این دستگاه‌های مسئول، صرفاً چیدن «ویترینی وحدتی»، آن‌هم در بازه چندروز و بعداً هر کردن این مسئله در طول سال است. پیام این عملکرد چیست؟ همان که در کف جامعه می‌شنویم، «امام بزرگوار شعاری مصلحتی‌سر دادند، حالا ما هم مجبوریم نمایشی بدهیم و بعد کار خودمان را بکنیم»!

قطعا مسئولان دستگاه‌های فرهنگی این‌گونه نمی‌اندیشند - که البته از این دست هم پیدا می‌شود - اما خروجی کلان غلبه دیوان‌سالاری گند، مناسب‌زده و گزارش‌محور، همین است که از برنامه‌ریزی بلندمدت برای تربیت نیروی انسانی توانمند و معتقد غافل باشد و صرفاً به مقام بالاتر گزارش‌تصویری و جدول هزینه‌کرد بدهد.

اگر برنامه‌ریزی فرهنگی ما، نتواند در کمترین زمان، وارد بافت اجتماعی جامعه شود و درون آن ادامه حیات یابد، در بهترین حالت، بی‌ثمر خواهد بود و در بدترین موقعیت، به‌ضد‌قدرت‌مند خود بدل خواهد شد.

بلبشو زیر سبد!

اتفاقات عجیب و غریب دربستبال استان
شروع تمرینات تنها نماینده مشهد
درلیگ برتر رابه تعویق انداخته است

← ۶

عکس: محسن باشنده / شهرار

عقب افتاده در جذب سرمایه همسایه

← ۹

با وجود پتانسیل‌های فراوان، سرمایه‌های عربی به جای مشهد در کشورهای منطقه به بار می‌نشیند

حل مشکل سرویس مدارس استثنایی در مشهد

بنا بر اعلام رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، ۸۰۵ دانش آموز ناشنوا در این شهر تحصیل می‌کنند

مرتضی محمدپور

خبر

۳۰ سپتامبر هر سال مصادف با روز جهانی ناشنوایان است، آن‌هایی که نباید سکوت حاکم بر زندگی‌شان را به مثابه آسایش قلمداد کنند و هر کلمه خاموش از آن‌ها، طنین فریاد از یک گرفتاری طاقت‌فرسا است. با هدف رسیدگی به گوشه‌ای از این مشکلات، آیین گرامیداشت روز جهانی ناشنوایان با شعار «مراقبت از گوش و شنوایی برای همه، صبح دیروز در تالار همایش‌های دبیرستان سوم شعبان ۲ مشهد برگزار شد و رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی خراسان رضوی در این نشست از حل مشکل

سرویس مدارس استثنایی مشهد خبر داد که در پی تفاهم این اداره با چند شرکت حمل‌ونقلی محقق شده است. ● تحصیل ۱۳۰۰ دانش‌آموز ناشنوا در استان جواد روحانی در این همایش اظهار کرد: از میان حدود ۹ هزار نوآموزی که در سال تحصیلی جدید در مدارس استان ثبت‌نام کرده‌اند، بیش از ۱۳۰۰ دانش‌آموز از اختلال شنوایی رنج می‌برند و ۸۰۵ نفر از این فرزندان ما هم در مشهد هستند. به‌گفته‌او، محصلان مقطع پیش‌دبستانی با ۳۵۰ نفر بیشترین شمار دانش‌آموزان دارای اختلال شنوایی را تشکیل می‌دهند و پس از آن‌ها، دانش‌آموزان

و دانشجویان استثنایی، زمینه فعالیت شغلی مؤثر برای دانش‌آموزان مبتلا به اختلال شنوایی فراهم شود. در این باره بیش از اینکه کار رویکرد حاکمیتی داشته باشد، نیازمند کار فرهنگی و تغییر نگرش مردم هستیم؛ زیرا مهم‌تر از هر چیز، این نگاه مردم به یک دانشجوی ناشنواست که باید اصلاح شود. بنا بر قانون به‌کارگیری معلمان ۳۰ درصد برای دانش‌آموزان فارغ‌التحصیل از مدارس استثنایی در دستور کار قرار دارد. رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان تأکید کرد: مقرر شده تادرسایه هماهنگی با شکل‌های مردم نهاد همچون انجمن همیاران دانش‌آموزان

سرپرست معاونت برنامه‌ریزی شهرداری مشهد اعلام کرد

کاهش گام‌ها و فرایندها در شهرداری مشهد

خبر

یکی از اهداف مدیریت شهری، هوشمندسازی فرایندهای شهرداری است و در راستای هوشمندسازی نیز در قانون بودجه امسال کشور بندهایی وجود دارد. با توجه به سیاست مدیریت شهری و تحقق قانون بودجه کل کشور، سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه‌انسانی شهرداری مشهد هم میزبان هوشمندسازی و کاهش گام‌ها و فرایندها در بدنه مدیریت شهری مشهد خبر داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی شهرداری مشهد، جمال حسن‌بارانی گفت: شهرداری مشهد در راستای تحقق شهر هوشمند اجرای بند ۷ تبصره ۷ قانون بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۲ گام بر خواهد داشت. وی افزود: مطابق با قانون مذکور، دستگاه‌های اجرایی موظف هستند که دست‌کم ۲۰ درصد خدمات را به‌صورت هوشمند ارائه کنند و با توجه به مهلت قانونی ارائه‌شده در قانون و در راستای هوشمندسازی

فرایندها، کارگروهی متشکل از دفتر نوسازی و تحول سازمانی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و متولی فرایند تشکیل شده و زیرساخت‌های فنی و اجرایی آن را مشخص کنند. به‌شهروندان را شاهد خواهیم بود و بازخورد اقدامات انجام‌شده و میزان رضایت شهروندان در قالب سامانه‌های نظرسنجی انجام خواهد شد. مدیرکل دفتر نوسازی و تحول سازمانی شهرداری مشهد نیز در ادامه درباره برنامه‌های شهر هوشمند اظهار کرد: هوشمندسازی فرایندها با هدف افزایش سهولت و سرعت پاسخگویی به شهروندان را شاهد خواهیم بود و میزبان رضایت شهروندان در قالب سامانه‌های نظرسنجی انجام خواهد شد. مدیرکل دفتر نوسازی و تحول سازمانی شهرداری مشهد نیز در ادامه درباره برنامه‌های شهر هوشمند اظهار کرد: هوشمندسازی فرایندها با هدف افزایش سهولت و سرعت پاسخگویی به شهروندان را شاهد خواهیم بود و میزبان رضایت شهروندان در قالب سامانه‌های نظرسنجی انجام خواهد شد. مدیرکل دفتر نوسازی و تحول سازمانی شهرداری مشهد نیز در ادامه درباره برنامه‌های شهر هوشمند اظهار کرد: هوشمندسازی فرایندها با هدف افزایش سهولت و سرعت پاسخگویی به شهروندان را شاهد خواهیم بود و میزبان رضایت شهروندان در قالب سامانه‌های نظرسنجی انجام خواهد شد.

رکود در بازار خودرو

رئیس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران خودرو مشهد گفت: به دلیل رکود در این بازار، شاهد ابطال روزانه در صنف نمایشگاه‌داران خودرو مشهد هستیم.

آیت‌ا... علم الهدی:

اشتراکات مسلمانان باید تبیین شود

۲

نگرانی‌های دنباله‌دار برای اژدرکوه

گله‌مندی فعالان محیط زیست از وضعیت نابسامان کوه تاریخی مشهد

۱۳

بررسی ابعاد اجتماعی
سیره حضرت محمد (ص)

موفق‌ترین مصلح تاریخ

۱۴

گزارشی از دغدغه معلمان مدارس غیرانتفاعی درباره وضعیت کاری و استخدامی

گلایه معلمان حق‌التدریسی از تبعیض‌ها

۴

گفت‌وگو با ۲ هنرمند تئاتر مشهد در جشنواره نمایش‌های آیینی و سنتی

توجه به نمایش‌های آیینی بها دادن به فرهنگ است

۱۱

«فزع» علت اصلی قتل‌های مشهد است

۱۵ آدم‌کشی در فصل داغ!

۸

شهرآر نیوز

SHAHRARNEWS.IR

اینجا همان جایی است که «خبرخوان» پایش را چنگ‌نام فراتر می‌گذارد و «خبردان» مشهد و ایران «کیوار» کدهای روبه‌روی هر یک از گزاره‌های خبری را اسکن کنید.

پیگیر حل مشکل ریزگردها در منطقه سرخس هستیم

استاندار خراسان رضوی گفت: باید تکلیف پروژه‌های خاص مربوط به موضوع ریزگردهای منطقه سرخس طی یک هفته آینده مشخص و گزارش آن اعلام شود.

تغییر ساعت کاری ادارات در مشهد و خراسان رضوی

مدیر کل منابع انسانی شهرداری مشهد گفت: ساعات کاری ادارات در سطح استان خراسان رضوی طبق ۴۴ ساعت کاری در هفته، تغییر یافت.

تسهیل اشتغال ناشنوایان از طریق هنرستان‌های استثنایی

رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی خراسان رضوی از همکاری این اداره با سایر دستگاه‌های متولی اشتغال ویژه معلولان آسیب‌شنوایی پس از پایان دوره تحصیل در مدرسه خبر داد.

رکود در بازار خودرو

رئیس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران خودرو مشهد گفت: به دلیل رکود در این بازار، شاهد ابطال روزانه در صنف نمایشگاه‌داران خودرو مشهد هستیم.

حرم مطهر رضوی میزبان جشن های ولادت پیامبر (ص) و امام صادق (ع)

حرم مطهر رضوی به مناسبت سالروز ولادت حضرت محمد مصطفی (ص) و امام جعفر صادق (ع) ویژه برنامه هایی را برای زائران و مجاوران تدارک دیده است. به گزارش آستان نبوز، مراسم جشن شب میلاد نبی مکرم اسلام (ص) و امام صادق (ع)، ساعت ۱۸ دوشنبه، دهم مهرماه، با قرائت زیارت امین... آغاز می شود. اجرای گروه سرود گل دسته های حرم، شعرخوانی آیینی حجت الاسلام والمسلمین سیدحسین سیدی و علیرضا خاکساری از دیگر بخش های این مراسم است. سخنان حجت الاسلام والمسلمین محمدباقر حیدری کاشانی و مولودی خوانی آقایان ابراهیم قانع، سیدامیر احمدیان و رسول میثی پایان بخش این مراسم نورانی خواهد بود.

همچنین ویژه برنامه جشن روز میلاد خاتم النبیین (ص) و امام جعفر صادق (ع) نیز ساعت ۱۲ روز سه شنبه با قرائت زیارت امین... شروع و با سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین محمدحسن رجایی خراسانی خاتمه می یابد.

مراسم جشن شام میلاد محمدامین (ص) و جعفر بن محمد (ع) نیز ساعت ۱۸ سه شنبه آغاز می شود. اجرای گروه سرود گل دسته های حرم و شعرخوانی حجت الاسلام والمسلمین سیدروح... مؤید، بخش دیگری از این برنامه است. این محفل نورانی با سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین محمدباقر حیدری کاشانی ادامه و با قرائت دعای توسل توسط حجت الاسلام والمسلمین سید محمود صفاتی و مولودی خوانی عباس واعظی و مهدی پاینده فر خاتمه می یابد.

شناسایی ۲۲ هزار رقبه وقف برای حوزه علمیه خراسان

حمید محمدیان| به گفته مدیر موقوفات و درآمد های پایدار حوزه علمیه خراسان، ۲۲ هزار رقبه وقف در استان های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی برای این حوزه علمیه شناسایی شده که بیشتر آن ها مربوط به دوره صفویه تا کنون است. هادی حصارى در نشستی خبری درباره چرایی نبود امکان بهره برداری اقتصادی از بیشتر این موقوفات گفت: در برخی موارد به دلیل مباحث حقوقی که در دوران پهلوی تصویب شد، امکان بهره برداری اقتصادی از این موقوفات وجود ندارد. همچنین برخی از این موقوفات به تملک دیگران درآمده و امکان بهره برداری اقتصادی از آن ها نیست.

او تنها به استفاده شمار کمی از مدارس علمیه این حوزه را مقدار ناچیزی از موقوفات اشاره و بیان کرد: بخشی از تنذیه طلاب در مدارس علمیه از این طریق تأمین می شود. مسئول حوزه مدیریت حوزه علمیه خراسان نیز در این نشست با اشاره به اینکه حوزه علمیه خراسان بیشترین آمار وقف را در میان حوزه های علمیه کشور دارد، تأکید کرد: در طول روزگاران، به ویژه در دوران پهلوی که به دنبال تعطیل کردن حوزه های علمیه بودند، منابع پایدار آن را گرفتند و امروز بیشتر این موقوفات از بین رفته و برخی از موقوفاتی که مانده نیز دچار بعضی کم توجهی ها شده است.

حجت الاسلام والمسلمین محمد میرزایی با بیان اینکه موضوع وقف درباره حوزه های علمیه متفاوت تر بوده است، اظهار کرد: از آنجاکه دانش دین و تکفل دیانت مردم وظیفه حوزه های علمیه بوده است، درآمدهای پایدارى برای انجام این مأموریت ها توسط واقفان و افراد متدین در نظر گرفته می شد.

۲۲ شنبه
۱۲ مهر
۱۴۰۳
۱۲ شهریور
۱۴۰۳

۵۲

شکایت از دستگاه هایی که وضعیت استخدام ایثارگران را تبدیل نمی کنند

مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران خراسان رضوی گفت: تبدیل وضعیت شغلی ایثارگران مطابق قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب سال ۱۴۰۰، لازم الاجراست اما برخی دستگاه ها در استان در برابر اجرای آن مقاومت می کنند، بنابراین از آن ها به دیوان عدالت اداری شکایت کرده ایم. به گزارش ایرنا،

حجت الاسلام والمسلمین مهدی حسن زاده نامقی بدون نام بردن از دستگاه های یادشده افزود: برخی از این دستگاه های اداری، اداره کل هستند و فعالیت استانی دارند و برخی فقط مربوط به مشهدند. او ادامه داد: از شهریور پارسال تاکنون نزدیک به

۵ هزار نفر از ایثارگران شاغل در استان به واسطه اجرای قانون جامع خدمت رسانی به ایثارگران با تبدیل وضعیت استخدامی، به رسمی ارتقا یافته اند که حدود ۴ هزار

نفر آنان مربوط به شهر مشهد هستند. پارسال از مجموع ۴۰۰ میلیارد تومان اعتبار مصوب برای تسهیلات اشتغال جامعه ایثارگری استان، ۲۱۸ میلیارد تومان آن جذب شده و امسال جذب بقیه این اعتبارات در دستور کار قرار دارد. براین اساس ۱۴۵۳ نفر از جامعه ایثارگری شاغل شدند و برای حدود ۳ هزار نفر دیگر از جامعه غیرایثارگر استان شغل غیرمستقیم ایجاد شده است.

آیت... علم الهدی:

اشتراکات مسلمانان باید تبیین شود

مرتضی محمدپور

نماینده ولی فقیه در خراسان رضوی

با بیان اینکه عداوت با برادر دینی در امت اسلامی معنا ندارد، اظهار کرد: صاحب نظران عرصه وحدت بر این باورند که حتی فکر تفرقه نباید به ذهن مسلمان بیاید، چه در فضای آزاد جامعه معارض با تفکر سایرین باشد و چه نباشد، زیرا هیچ گاه مثل شرایط کنونی، دنیای کفر و نفاق با همه توان در برابر اسلام و پیامبر (ص) صف کشی نکرده و استکبار شرق و غرب عالم برای براندازی این شجره طیبه متفق نشده است.

آیت... سیداحمد علم الهدی در دیدار با شماری از ائمه جمعه و جماعات، علما و جامعه مدرسین اهل سنت استان بیان کرد: گفتمان اسلام برای هر جریان قدرتی که خواهان مدیریت دنیاست، دردسرساز است و باعث می شود تا همه قدرت های دنیا اگر هم با یکدیگر دشمنی و عداوت ریشه دار داشته باشند، در تقابل با اسلام در کنار هم قرار بگیرند. به طور کلی، بی توجه به غرب یا شرق، اسلام تنها نظریه حکمرانی رایج است که با استکبارگری مخالفت می کند و بر همین اساس، شرق و غرب عالم متمرکز هستند

تا دین مبین و شخصیت پیامبر اکرم (ص) را در معرض حمله قرار دهند. «در مواجهه با این تهاجم جهانی همه مسلمانان تکلیف بر عهده دارند و هیچ کس نمی تواند بگوید من به کسب و کار و تحصیل و تدریس خود مشغولم و کار به کار کسی ندارم.» عضو مجلس خبرگان رهبری با بیان این جمله تأکید کرد: این چه مسلمانی است که ما بخواهیم بی تفاوت باشیم؟! این چه مسلمانی است که ما بخواهیم برادر خود را تخریب کنیم؟! اگر کسی انتقادی دارد، این امکان فراهم است تا در یک فضای درون خانوادگی به گلایه و مطالبه رسیدگی شود. با این حال، اینکه کسی بخواهد از آزادی موجود بهره برد و با سوءاستفاده از این تریبون، مهم ترین جبهه مدافع پیامبر (ص) را تخریب کند، این مسئله مورد رضایت وجود اقدس رسول خدا (ص) نخواهد بود. او بیان کرد: در این جنگ جهانی و جبهه متفق که علیه رسول خدا (ص) شکل گرفته است، مسلمانان هم مجبور هستند در یک جبهه منسجم شوند و مصلحت نیست امت اسلام در جبهه های مختلف، نیرو و توان خود را پراکنده کند.

آیت... علم الهدی مسئله فلسطین و موضوع قرآن سوزی مستمر دولت های اروپایی را دو چالش محوری جهان اسلام در عصر حاضر دانست و گفت:

یک مسئله خاص از گرفتاری مستمر مسلمین جهان همین است که در یک ارض محدود گرفتار سرپنجه های شیطانی شجره ملعون صهیونیسم شده و قبیله اول مسلمانان در تسخیر ظالمانه مستکبرانی است که قصد براندازی امت واحده رسول... (ص) را دارند. علاوه بر این، به صورت مستمر و متواتر در اروپا شاهد مسئله قرآن سوزی هستیم و آن ها در تلاش شبانه روزی هستند تا قبح موضوع را کم کنند و برای مسلمانان عادی شود که قرآن سوزی و توهین به

پیامبر (ص) یک امر عادی است. به گفته او، در این شرایط، محور جبهه های که مؤثرترین مبارزه را با جهان کفر دارد، پرچمی است که با عنوان نظام اسلامی در ایران برپا شده و اینجاست که ضرورت وحدت در این کشور بیش از پیش احساس می شود. باید به این فلسفه توجه کرد و به طور پیوسته مورد تبیین قرارداد که میان این برادران دینی از قبله و نماز گرفته تا پیامبر و قرآن، اشتراکات بسیاری وجود دارد.

مدیرکل اوقاف و امور خیریه خراسان رضوی خبر داد

پیشگیری از ۱۸۵ مورد موقوفه خواری در استان

اعزام شدند. حجت الاسلام والمسلمین احمدزاده خاطرنشان کرد: ۵۲ نیروگاه خورشیدی وقتی در حال تولید ۲ هزار و ۶ کیلووات ساعت برق هستند، همچنین بیش از ۹۰ درصد اسناد اجاره ای وقتی استان تثبیت مالکیت شده اند. اسناد اجاره ۳۲ هزار رقبه در استان به روز رسانی و برای ۴۴۷ موقوفه نیز سند مالکیت کاداستر صادر شده است. او همچنین از شناسایی و جذب ۱۷۱ نفر امین موقوفات خبر داد و گفت: در یک سال گذشته ۱۳۰۰ مبلغ مذهبی نیز به اماکن متبرکه و مناطق محروم

بسته معیشتی، آزادی زندانیان جرائم غیر عمد و... صرف شده است. حجت الاسلام والمسلمین احمدزاده ادامه داد: همچنین بیش از ۹۰ درصد اسناد اجاره ای وقتی استان تثبیت مالکیت شده اند. اسناد اجاره ۳۲ هزار رقبه در استان به روز رسانی و برای ۴۴۷ موقوفه نیز سند مالکیت کاداستر صادر شده است. او همچنین از شناسایی و جذب ۱۷۱ نفر امین موقوفات خبر داد و گفت: در یک سال گذشته ۱۳۰۰ مبلغ مذهبی نیز به اماکن متبرکه و مناطق محروم

حجت الاسلام والمسلمین محمد احمدزاده در نشستی خبری که به بهانه روز وقف و برای تشریح عملکرد اداره کل اوقاف استان در یک سال گذشته برگزار شد، همچنین از ثبت ۱۳۰ وقف جدید در استان ظرف یک سال گذشته خبر داد. او بیان اینکه در یک سال گذشته ۱۷۵ میلیارد تومان برای اجرای امینانه نیت واقفان توسط هیئت امنای مساجد، حسینیه ها و مدارس در زمینه های مختلف فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی صرف شده است، بیان کرد: این رقم برای تهیه ۳۴۴ کمک جهیزیه ۶۰ هزار

بیبا سخاوت

در یک سال گذشته و با فعالیت گشت حفاظت از اراضی، از ۱۸۵ مورد موقوفه خواری سودجویان در خراسان رضوی جلوگیری شده است. این خبر را مدیرکل اوقاف و امور خیریه خراسان رضوی اعلام کرده و این را هم گفته که با این اقدام، ۱۱۰ هکتار از زمین های موقوفه استان رفع تصرف شده است.

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۸

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای

موضوع

احداث رمپ دسترسی تندرو به کندرو بزرگراه شهید بابانظر در محدوده مهرآباد

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در تجدید مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید همچنین جهت اطلاع آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۳۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۵

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۵

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای

موضوع

خرید ، اجرای لکه گیری و آسفالت محلات امیرالمومنین (ع) شهید آوینی ، ثامن و نیزه

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در تجدید مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید و همچنین جهت اطلاع آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۵۸,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۵

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۶

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای

موضوع

خرید ، اجرای لکه گیری و آسفالت محلات حسین آباد ، کوی سلمان و مهرآباد

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در تجدید مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید همچنین جهت اطلاع آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۵۱,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۵

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۴

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای

موضوع

احداث کانال جمع آوری آبهای سطحی خیابان سخاوت

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید همچنین جهت اطلاع آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۶۳,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۵

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۳

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای

موضوع

اصلاح جدول و مرمت پیاده رو خیابان شهید علیمردانی و معابر فرعی آن (کوی سلمان) زودبازده بازآفرینی

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید همچنین جهت اطلاع آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۳۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۵

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۷

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله ای

موضوع

خرید ، اجرای لکه گیری و آسفالت محلات جلالیه ، سجادیه و رضائیه

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در تجدید مناقصه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید همچنین جهت اطلاع آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۴۴,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۵

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۱۸
شماره مجوز مناقصه
۱۰/۱۴۰۲/۱۸۳۴۲

آگهی مناقصه عمومی

موضوع

احداث کانال بلوار رفیعی در محدوده فلاحي ۲- رفیعی ۱۷ شریعتی ۴۷ و ۶۰- رفیعی ۷ و ۷/۱

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir نیز درج می گردد.

مبلغ برآورد اولیه: ۲۷۳,۵۹۸,۴۹۹,۷۲۳ ریال

امور قراردادهای پیمان های منطقه ده شهرداری مشهد

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۲۲

آگهی مناقصه عمومی

موضوع

مرمت و بازسازی جویچه و کانو شهید قرنی، ابوطالب، شهید موسوی قوچانی، توس، شهید چراغچی، فردوسی، شهید مطهری شمالی، هدایت و آیت الله عبادی

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir نیز درج می گردد.

مبلغ برآورد: ۱۴/۵۴۲,۲۸۶/۴۵۵ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۲

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۱۴۹۹۹۰۰۰۰۰۳۹

آگهی مناقصه عمومی

موضوع

روکش غیر مکانیزه آسفالت معابر سواره رو سطح منطقه ۲ (آیت الله عبادی، شهید قرنی، ابوطالب، عبدالملک، هدایت)

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtk.ir نیز درج می گردد.

مبلغ برآورد: ۱۴/۵۱۸/۲۱۱/۶۸۱ ریال

امور قراردادهای پیمان های شهرداری منطقه ۲

کارشناسان، موافقان و مخالفان طرح کاهش بهای پارک حاشیه‌ای مشهد، این طرح را به صورت علمی ارزیابی کردند

موحدیان در ادامه درباره طرح کاهش بهای پارک حاشیه‌ای شهر مشهد صحبت کرد و گفت: برخی از اقدامات به هیچ عنوان به صلاح نیست. ماهیینه سیاسی اجرای این طرح را پرداخت کردیم و اکنون که فضا آرام است برگشتن از تصمیم گذشته، اقدام جالبی نیست و سبب بی‌اعتمادی مردم به مصوبات شورای شهر می‌شود. البته به طور قطع اگر تصمیمی اشتباه باشد باید آن را اصلاح کرد.

طبق اعلام شهردار منطقه ۱۲ علاوه بر اجرای پروژه های پیش ران توسعه، طرح تفصیلی این محدوده به زودی تصویب می شود

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۴۹۹۶۰۰۰۰۳۰

آکادمی مناقصه عمومی

موضوع

احداث پارک خطی شهید چراغچی حدفاصل ۱۳
الی ۲۹

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت استناد و شرکت در مناقصه، به سامانه
تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه
نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rfk.ir نیز درج می گردد.

مبلغ برآورد: ۸۶/۹۲۴/۴۸۲/۷۳۶ ریال

امور قراردادها و پیمان های شهرداری منطقه ۲

کاهش بهای پارک حاشیه‌ای تنها راه نیست

در بخش دیگری از این نشست، شهبال‌الدین کرمانشاهی، استاندار گروه شهرداری‌ها دانشگاه تهران که به صورت ویدئوکنفرانس در جلسه بررسی‌های نرخ پارک حاشیه‌ای حضور داشت، افزایش ۳۰ تا ۴۰ درصدی نرخ پارک حاشیه‌ای در مشهد را غیرمعمول دانست و گفت: در سخنان مطرح این طرح و مطالب استبدال‌الطریق علیه شهرت در صورت صحت، از شماستد است و باید

در مشهد بین ۳۰ تا ۴۰ درصد رشد داشته است که تصمیم غیرمعمولی به نظر می‌رسد و راهی برای آن باید پیدا کرد. با تغییر بیش از حد قیمت ممکن است افزایش رفتار شهروندان و فرار از پرداخت عوارض منجر شود. متأسفانه اقتصاد حمل‌ونقل شهری ما اشتباه است و باید به سمت واقعی کردن قیمت‌ها برویم. اما واقعی کردن قیمت‌ها باید با پذیرش عمومی توأمان باشد، زیرا سخت‌گیری در قیمت گذاری و کاهش درمی را به همراه دارد.

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۹۳۹۵۱۰۰۰۰۰۵

آگهی مناقصه عمومی

موضوع

تامین وسایل نقلیه با راننده

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rfk.ir نیز درج می گردد.

تذکر: پیمانکاران مکلف به ثبت نام در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) می باشند.

مبلغ برآورد: ۲۳,۵۶۴,۰۶۸,۴۹۷ ریال

سازمان زمین و مسکن شهرداری مشهد

نشست مشترک معاون مالی شهرداری با هیئت عالی بانک شهر

وی ادامه داد: ما الگوهای نوینی برای سرمایه گذاری و تأمین مالی پروژه های عمرانی شناسایی کردیم و با نگاه جدید و سیاست متفاوتی که در حوزه املاک و مستغلات شهرداری شکل داده ایم، مسیر هموارتری پیش روی سرمایه گذاران باز شده است و امید داریم که با تعامل مثبت با بانک های عامل، به ویژه بانک شهر، تفاهات اخیر بخشی بگردد.

باید و در دانشگاه‌های مشهد فعال می‌شود

احمدآذرکیش با بیان اینکه پیش از این شاهد استقبال خوبی از سوی دانشجویان برای استفاده از دوچرخه‌های یادبود بودیم گفت: به دلیل همین تجربه موفق، طرح انعقاد تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های منتخب در دستور کار قرار گرفت و در اولین قدم تفاهم‌نامه نصب ایستگاه دوچرخه‌های هوشمند و اشتراکی بایدو با دانشگاه‌های منتخب شد.

کاهش ۲۰ درصدی شکایت مردم از تفکیک پسماند خشک

وی با اشاره به افزایش میزان درخواست‌های شهروندان در طرح جمع‌آوری هوشمند پسماند‌های زباله‌فروشی، گفت: در شش ماهه اول امسال ۲۷۲ هزار و در شش ماهه اول سال گذشته ۲۴۱ هزار درخواست جمع‌آوری پسماند خشک از سوی شهروندان مشاهده شد که است که شاهد افزایش استقبال مردم از این مدل جمع‌آوری پسماند هستیم.

آگهی مناقصه عمومی (سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری مشهد)
آگهی مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله ای

مناقصه ۶۴
شماره فراخوان سامانه ستاد ۳۸۰۰۰۹۴۴۲۰۰۰۰۳۸
موضوع : تکمیل خطوط انتقال اصلی داخل شهر محدوده کوهسنگی تا میدان نمایشگاه
مبلغ برآورد : ۳۹۶/۴۵/۱۳۵۲/۳۷۲ ریال
جهت شرکت در مناقصه کسب اطلاعات بیشتر به سایت سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید همچنین جهت اطلاع در روزنامه رسمی به آدرس www.rtfk.ir درج می گردد .

سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری مشهد

ستاد
صنعت

شماره فراخوان سامانه ستاد
۴۰۰۲۰۹۴۹۳۰۰۰۰۱۴

موضوع

تجدید مناقصه خرید یک دستگاه بیل مکانیکی چرخ زنجیری جهت کارگاه ماشین آلات

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت استناد و شرکت در مناقصه به سامانه
تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه
نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rtrk.ir نیز درج می گردد.

مبلغ برآورد: ۸۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

سامان عمران شهرداری مشهد

شماره فراخوان سامانه ستاد
۲۰۰۲۰۹۵۰۰۵۰۰۰۰۰۰۸

آگهی مناقصه عمومی

موضوع

خرید لوله افقی هندریل با پایه و متعلقات

جهت کسب اطلاعات بیشتر، دریافت اسناد و شرکت در مناقصه، به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایید. این آگهی در روزنامه رسمی به آدرس www.rrk.ir نیز درج می گردد.

مبلغ برآورد: ۳۵/۹۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

سازمان حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد

● هدف از افزایش بهای پارک حاشیه‌ای
کسب درآمد نبود

رئیس شورای اسلامی شهر مشهد در این نشست با تأکید بر اینکه تصمیمات شورای باید به نفع عامه مردم باشد تا به عدالت نزدیک شویم، گفت: هدف شورای شهر افزایش قیمت پارک حاشیه‌ای، کسب درآمد نیست، بلکه هدف این است تا فضای پارک برای مردم بیشتر شود و با تقاضای افزایش قیمت، زمان توقف زیر نیم ساعت خود، به افزایش پیدا کند.

موحدیان تأکید کرد: به‌طور قطع هر کجا توانیم برای مردم امکانات بیشتری به‌ویژه در بخش حمل‌ونقل همگانی فراهم کنیم این کار انجام‌می‌دهیم و در این مسیر باید محدودیت‌های بیشتری برای تردد خودروهای شخصی ایجاد کرد، چون باید به کسانی که در راستای بهبود ترافیک شهری کمک می‌کنند توجه بیشتری شود.

پایه‌های افزایش قیمت پارک حاشیه‌ای که ابتدای امسال اعمال شد باید این نکته مدنظر باشد که سال گذشته هیچ‌گونه افزایش

گزارش خبری

بر اساس آنچه که شورای عالی معماری و شهرسازی در سال ۱۳۸۴ تصویب و اعلام کرده است، مشهد بیش از ۲ هزار هکتار مفتاح فرسوده دارد که حدود صد هکتار از این افتاد در انتهای بولوار وکیل آباد و در محدوده موسوم به قلعه مکیا آباد که قدیمی ترین

بخش این بولوار است. قرار گرفته با وجود اینکه یکی از یک دهه از دستور شورای عالی معماری ری رسیدگی و نوسازی به بافت‌های فرسوده می‌گذرد اتفاقات خوش و بد، مناسبتی برای بافت‌های دیگر نداشته است. اما قلعه وکیل آباد اسیر پاس کاری میان ادارات مختلف و بی‌توجهی بوده است. با همه این‌ها این روزها بافت وکیل آباد در مرکز توجه قرار گرفته و علاوه بر انتشار آمار مشارکت ۵۰۰ میلیاردی برای اسلام دهی این بافت، آن طور که شهردار منطقه ۱ اعلام کرد، هم فرایند پایانی و تصویب طرح تفصیلی قلعه وکیل آباد روزهای خود را طی می‌کند و هم در یک ماه آینده کار ساخت بخش دیگر پارک چهل بازه به عنوان یک پروژه‌های پیش‌ران توسعه این منطقه کلید خواهد خورد.

● سال‌ها بلا تکلیفی
محدوده صد هکتاری قلعه وکیل آباد، از وکیل آباد
۸۷ تا ۹۷، حدود هجده سال پیش از نسوی
شورای عالی معماری و شهرسازی به عنوان یکی
از بافت‌های فرسوده شهر مشهد شناخته و وارد

ملی پوشان با شکست برابر
هنگ کنگ از بازی های آسیایی
حذف شدند

افتضاح امیدها در هانگژو

تیم ملی امید ایران با شکست مقابل هنگ کنگ به کارش در مسابقات آسیایی هانگژو پایان داد و حالا رضا عنایتی و شاگردانش که مدتی پیش نتوانسته بودند از مرحله مقدماتی جام ملت های آسیا صعود کنند تا رؤیای حضور در المپیک را از دست رفته ببینند، حالا در هانگژو هم یک ناکامی دیگر را تجربه کردند تا بدون دستاورد خاصی به ایران بازگردند. امیدهای ایران با عملکردی که در مرحله گروهی مسابقات نشان دادند، این امیدواری را به وجود آوردند که شانس حضور در مراحل پایانی و قهرمانی مسابقات را خواهند داشت، اما طبق روندی همیشگی در زمانی که همه توجه ها سمت آن هاست و امیدهای زیادی به آن ها بسته شده است، همه را ناامید کردند ...

۷

جلسی برای فرار از بحران نیازمند شکست دادن فولام است

سرنوشت پاتر و لمپارد در انتظار پوچتینو

۶

محرومیت طولانی کاپیتان رئال را تهدید می کند

جریمه سنگین در انتظار ناچو

۶

۷

منهای فوتبال

تیم ملی والیبال کارش را در رقابت های انتخابی المپیک با شکست آغاز کرد

رؤیای پاریس در حال محوشدن

شد. در واقع ایران دو پشت خط زن به نام های امین اسماعیل نژاد و صابر کاظمی در اختیار داشت، اما عطایی تصمیم گرفت تیم بدون پشت خط زن تخصصی شود و در عوض پوریا حسین خانزاده را که در پست دریافت کننده قدرتی کار می کند، در این پست به میدان بفرستد؛ جوانی که شاید در عمر کوتاه والیبال حرفه ای اش حضور در این پست را تجربه نکرده باشد، اما یک باره در چنین بازی حساسی قطر پاسور ایستاد و نتوانست عملکرد خوبی در پست جدید داشته باشد.

● چالش دشوار برابر اوکراین

تیم ملی والیبال ایران که در گروه نخست انتخابی المپیک در برزیل به مصاف حریفان می رود، در دومین دیدارش به مصاف اوکراین خواهد رفت؛ جدالی که نخستین بار در تاریخ بین دو تیم برگزار می شود و این تیم به عنوان شصت و یکمین حریف مردان ایران در زمین حاضر می شود. البته ملی پوشان والیبال کشورمان در مرداد سال ۱۴۰۱ یک بازی تدارکاتی با اوکراینی ها داشتند که در آن با نتیجه ۳ بر ۱ شکست خوردند، اما شاگردان عطایی اگر می خواهند که همچنان برای حضور در المپیک سال آینده پاریس شانس داشته باشند، باید در جدال با اوکراین متحمل شوند و بتوانند پیروزی را مال خود کنند؛ موضوعی که با توجه به فرم خوب اوکراینی ها در ماه های گذشته کمی دشوار به نظر می رسد و باید دید در نهایت تکلیف والیبال لیست ها در رقابت های انتخابی المپیک به کجا خواهد رسید.

ملی پوشان کشورمان در مسابقات شطرنج بازی های آسیایی از سد چین گذشتند

برد بزرگ ایران برابر میزبان به کمک مقصودلو

دانشور که نتیجه خوبی را برابر میزبان به دست آوردند. ستاره ایران در این بازی پرهام مقصودلو بود که توانست قهرمان بخش انفرادی از چین را شکست دهد. استاد بزرگ شطرنج کشورمان که در بخش انفرادی هم می توانست صاحب مدال شود، با بدشانسی حضور در تبه های بالایی مسابقات انفرادی را به دلیل کسالت از دست داد و نتوانست در شطرنج کاروان کشورمان راضا صاحب مدال کند، اما حالا با درخشش در بخش تیمی، به دنبال جبران ناکامی بخش انفرادی است.

تیم ملی شطرنج ایران در روزی که پرهام مقصودلو ستاره ملی پوشان کشورمان بود، با شکست چین صدرنشین جدول تیمی بازی های آسیایی باقی ماند. تیم ملی شطرنج ایران توانست با نتیجه ۲٫۵ بر ۱٫۵ تیم قدرتمند چین را که میزبان بازی های آسیایی است، شکست دهد و به تنهایی در صدر جدول قرار گیرد. ترکیب تیم ملی شطرنج ایران در این دیدار متشکل بود از پرهام مقصودلو، سید محمد امین طباطبایی، پویا ایدنی و بردیا

اتفاقات عجیب و غریب در بسکتبال استان
شروع تمرینات تنها نماینده مشهد در لیگ برتر را به تعویق انداخته است

بلبشوزیرسبدا!

شاگردان گل محمدی دور
از شرایط مسابقه هستند

گلایه سرمربی سرخ پوشان از تعطیلی لیگ

۷

۶

ورزش بانوان

در اعتراض به وضعیت قراردادهای باشگاهی در رشته دوچرخه سواری بانوان

دختران لیگ را تحریم کردند!

مزده رنگیان

کردند و در نتیجه، لیگ دوچرخه سواری زنان بانفراتی محدود و با حضور رکاب زنان، بیشتر در دره سنی جوانان برگزار می شود.

● تحریم وزن لیگ را پایان آورد

تعداد دوچرخه سوارانی که دیروز برای رویداد لیگ پیست به ورزشگاه آزادی رفته اند، کاملا انگشت شمار است و فقط تیم کرمان موتور با تیمی کامل به این مسابقات آمده است. به جز کرمان موتور، یک نفر از البرز، یک نفر از خوزستان، یک نفر از آذربایجان شرقی، یک نفر از همدان و یک نفر از قزوین و همگی با هزینه شخصی در این مسابقات حضور دارند. هیچ رکاب زن شاخصی روی پیست مسابقه دیده نمی شد و وزن کیفی و اعتباری

ملی پوشان و دختران شاخص دوچرخه سوار در اعتراض به وضعیت مالی و کم بودن رقم قراردادهای لیگ دوچرخه سواری زنان، این مسابقات را تحریم کردند. فصل جدید لیگ دوچرخه سواری پیست زنان از دیروز در پیست ورزشگاه آزادی تهران آغاز شده، اما این رقابت ها زیر سایه غیبت همه ستاره ها قرار گرفته است. ملی پوشان و چهره های شاخص دوچرخه سواری زنان ایران اعلام کرده اند که لیگ را در اعتراض به اعداد و ارقام قراردادها و بی توجهی فدراسیون دوچرخه سواری به این موضوع تحریم می کنند. آن ها این ایده را دیروز عملی

بانوی کوراش کار ایرانی به نقره بازی های آسیایی دست یافت

دنیا به کام «دنیا» در هانگژو

ملی پوش تیم کوراش زنان ایران در بازی های آسیایی هانگژو موفق شد مدال نقره وزن ۷۰ کیلوگرم این رویداد را کسب کند.

در ادامه بازی های آسیایی هانگژو، دیروز در رشته کوراش در بخش زنان، دنیا آقایی موفق شد در منهای ۷۰ کیلوگرم صاحب مدال نقره شود. پس از اینکه طاهره آذریپوند، دیگر دختر شایسته کوراش در این وزن، در دور نخست برابر تینگ لی وان قهرمان جهان از چین تایپه حذف شد، دنیا آقایی به عنوان دیگر ایرانی این وزن، تا مدال پیش رفت. آقایی در وزن منهای ۷۰ کیلوگرم که در دور نخست با قهرمان استریت روبه رو

شده بود، در مرحله یک چهارم نهایی به مصاف ته سه او از چین تایپه رفت و ضمن کسب برتری در این دیدار، به مرحله نیمه نهایی راه یافت و مدال برنزش را قطعی کرد. دنیا آقایی در نیمه نهایی برابر مایلیکا خون کوخورووا از ترکستان به پیروزی رسید و توانست به مبارزه نهایی راه یابد، اما در مصاف فینال برابر دان یو از چین شکست خورد و به مدال نقره بسنده کرد.

خبر

برنز، دستاورد برادران عالمیان در هانگژو

تیم دوئل برادران عالمیان با شکست مقابل تیم چین به مدال برنز بازی های آسیایی رسید. ملی پوشان کشورمان که در مرحله مشخص شد. در پایان دور مقدماتی تراپ مرحله برابر تیم اول دنیا یعنی چین نتیجه را واگذار کردند تا اما جراحی شان در هانگژو با مدال برنز تیمی به پایان برسد.

ناکامی تیراندازان ایران در بازی های آسیایی

در هشتمین روز از مسابقات تیراندازی بازی های آسیایی هانگژو، در پایان پنج راند از رقابت تراپ جایگاه نماینده کشورمان مشخص شد. در پایان دور مقدماتی تراپ آقایان محمد بیرانوند ۱۱۷ امتیاز در رده شانزدهم ایستاد و با اختلاف دو امتیاز از مرحله شوت آف بازماند.

دوومیدانی کاران همچنان در حسرت مدال

در ادامه رقابت های دوومیدانی بازی های آسیایی هانگژو مهدی صابری در پرتاب وزنه مردان با دوازده پرتابگر دیگر به رقابت پرداخت و با پرتاب ۱۹ متر و ۴۱ سانتی متر به عنوانی بهتر از پنجمی نرسید. بدین ترتیب همچنان پیست دوومیدانی هانگژو برای ایران خوش یمن نبوده و مدالی را در پی نداشته است.

افکارت را به اشتراک بگذار

تا آینده را ترسیم کنیم

فوتبال ایران

گسترش زبان مخفی و بی توجهی دانش آموزان به زبان فارسی

در سال های اخیر به‌ویژه از دوران وقوع بحران کرونا، حضور دانش‌آموزان کشور در فضای مجازی افزایش یافته که این امر در عرصه‌زبان ونحوفارسی پیامدهای منفی داشته‌است.فرارسیدن سال تحصیلی جدید بهانه‌ای شده‌ است تا خبرگزاری ایبنا، در گفت‌وگویی با فاطمه عظیمی‌ فرد، نویسنده و زبان‌شناس، به بررسی چگونگی و پیامدهای تأثیرگذاری فضای مجازی بر آموزش زبان فارسی بپردازد. این زبان‌شناس در بخشی از صحبت‌هایش با اشاره به اینکه فضای مجازی می‌تواند موجب جدایی نسل جوان و دانش‌آموزان از فرهنگ و ادبیات فارسی شود، می‌گوید: «در مرداد ۱۴۰۰ گزارش بین‌المللی W3tech نشان داد که زبان فارسی از میان زبان‌های پرکاربرد در محیط وب در جایگاه پنجم قرار دارد، حال آنکه اکنون سهم زبان فارسی از محتوای وب به ۲.۶درصد رسیده که جایگاه هشتم را نسبت به دیگر زبان‌ها به خود اختصاص داده‌ است.» او در بخش دیگری از صحبت‌هایش نیز می‌گوید: «توجه به زبان فارسی اول از همه باید از نهاد خانواده آغاز شود و درباره حفظ زبان مادری به نقش پررنگ مادران و پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها اشاره می‌شود. درباره زبان فارسی نیز باید از خانه شروع کرد. تشویق به مطالعه در خانه بسیار مهم است. سپس مدرسه و دیگر نهاده‌ا ایفای نقش می‌کنند.معمولا کلاس‌های درس فارسی‌وبه‌ویژهانشاجدی گرفته‌نمی‌شود و گاهی زمانشان‌را به درس‌های دیگری که تصور می‌شود مهم‌ترند، می‌دهند. نتیجه این می‌شود که دانشجوی ما قادر به نوشتن یک نامه رسمی کوتاه هم نیست! حذف درس فارسی در کنکور نیز این معضل را وخیم‌تر می‌کند! باید برای تشویق دانش‌آموزان فکری کرد و به‌ویژه به کمک رسانه‌ها، پوشش‌های زبانی گسترده‌به‌راه‌انداخت.

در کشورهایی که به‌زبان ملی‌شان اهمیت می‌دهند، برنامه‌های درازمدت آموزشی در رسانه‌ها دارند.»

اصل این گفت‌وگو را می‌توانید با اسکن کد در خبرگزاری ایبنا بخوانید.

نوبل ۲۰۲۳ را چه کسی به خانه می‌برد؟

فقط سه روز تا مشخص شدن برنده نوبل ادبیات ۲۰۲۳ باقی مانده است و در همین روزهای باقی مانده، بازار گمانه‌زنی‌ها درباره فردی که این جایزه را به خانه می‌برد، بیش از پیش داغ شده است. خبرگزاری ایسنا در روزهای گذشته به نقل از وب‌سایت NicerOdds، فهرستی از نام‌های اشخاصی را منتشر کرد که شانس دریافت نوبل اسمال را دارند و نوشت: طبق روال هر سال با نزدیک شدن به روزهای برگزاری جایزه نوبل، برخی سایت‌ها به پیش‌بینی برندگان این جایزه در شاخه‌های مختلف اقدام می‌کنند که همیشه هم اشتباه از آب درنمی‌آید. آن گونه که در متن این خبر آمده است، بیشترین شانس برای نویسنده چینی «کان ژو» تصور شده است و درواقع برای این نویسنده زن چینی شانس چهار به یک در نظر گرفته شده است که به معنای ۲۰درصد احتمال برنده‌شدن است و ۸۰درصد احتمال برنده نشدن. در رتبه دوم شانس‌های نوبل ادبیات ۲۰۲۳، «یون فوسه» نمایشنامه‌نویس و نویسنده نروژی قرار داد که شانس پنج به یک برای او لحاظ شده است که به معنای شانس ۱۶.۶ درصدی او برای کسب جایزه است. بد نیست بدانید که از سال ۱۹۰۱ میلادی تاکنون ۱۱۵ جایزه نوبل ادبیات اهدا شده است و زنان نیز هفده بار این جایزه را به خود اختصاص داده‌اند. سال گذشته هم «آنی ارنو» نویسنده زن فرانسوی برنده این جایزه مهم شد. همچنان رودیارد کیپلینگ، نویسنده «کتاب جنگل» است که با دریافت این جایزه در ۴۱سالگی به عنوان جوان‌ترین برنده نوبل ادبیات شناخته می‌شود. زمانی که این جایزه در سال ۲۰۰۷ به «دورس لسینگ» نویسنده انگلیسی که در آن زمان ۸۸ ساله بود، اهدا شد این نویسنده به سالمندترین دریافت‌کننده جایزه نوبل ادبیات تبدیل شد. مراسم اعلام برنده جایزه نوبل سال ۲۰۲۳ در شاخه ادبیات روز ۱۵ اکتبر (۴مهر) در سوئد برگزار می‌شود.

اصل این خبر را می‌توانید با اسکن کد در خبرگزاری ایسنا بخوانید.

زین‌تقدیر

علیرضا حیدری |مدرس ویراستاری

- ناوبراسته**✖ **بیش از ۶۰ نفر در تیراندازی‌های سال گذشته در سوئد جان خود را از دست دادند؛ آماری بی‌سابقه که هرگز پیش‌تر ثبت نشده‌بود.**
- ویراسته**✖ **بیش از ۶۰ نفر در تیراندازی‌های سال گذشته در سوئد جان خود را از دست دادند؛ آماری بی‌سابقه که هرگز پیش‌تر ثبت نشده‌بود.**
- نکته**✖ **«ترو»ترین»، جزدربیشتر، کمتر، که‌تر و مه‌تر جداروبا نیم‌فاصله‌نوشته می‌شود.**

#زین-قندپارسی

شهریار

۲۳شنبه ۱۰مهر ۱۴۰۲ ۱۶ریع‌اول ۱۴۴۵ شماره ۴۰۷۷

۱۰

فرهنگ و ادبیات

نشانی از جنس ایتار و کلمه

نگاهی به سهم چشمگیر زنان در ادبیات دفاع مقدس

علیرضا حیدری

نوشتن و گفتن درباره نسبت زنان و ادبیات دفاع مقدس رای‌باید از دوزاویه‌دید، اول اینکه حضور زنان در دفاع مقدس چه به‌صورت مستقیم در جنگ و چه پشت‌جبهه، چگونه و چقدر بازتاب داشته‌است و آیا این بازتاب به سهم واقعی آنان اشاره دارد یا کم‌کاری شده‌است. در نگاه دوم باید دید خود زنان به عنوان کنشگران این میدان چقدر به حوزه ادبیات داستانی و شعر راه یافته‌و نقش آفرین بوده‌اند و شعر سروده یا داستان نوشته‌اند. بر کسی پوشیده نیست که زنان ایرانی در هشت سال دفاع مقدس نقش بسزایی داشتند و کمک‌های زیادی در پیشرفت و موفقیت عملیات رزمی داشتند، خدماتی مانند پرستاری از سربازان مجروح در بیمارستان‌ها، حضور در خط مقدم جبهه در سال‌های اول جنگ، حفظ حریم خانواده در غیاب همسران رزمنده، تشویق برادران، همسران و فرزندانشان به حضور در جبهه و تهیه آذوقه و پوشاک برای رزمندگان. جالب اینکه چند روز پیش (چهارشنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۲) رهبر معظم انقلاب هم در دیدار پیشکسوتان و فعالان دفاع مقدس و مقاومت به این موضوع اشاره کردند و از قضا با نام بردن از کتاب «حوض خون» نوشته فاطمه‌سادات میرعالی فرمودند: «در بخش‌های گوناگون پشتیبانی، خانواده‌ها، زنان خانه‌دار و دیگران هم بودند. در قسمت پشتیبانی از رزمندگان، شست‌وشوی لباس‌های خونی رزمندگان حوض‌خون که کنایش نوشته‌شدوبنده‌هم یک‌وقتی اسم بردم‌وز این قبیل، اصلاهم ملت‌درگیر بودند.» ایشان همچنین در مهرماه سال ۱۴۰۰ در دیدار دست‌اندرکاران کنگره شهدای زنجان با اشاره به کتاب «حوض خون» فرمودند: «من به‌تازگی یک کتابی خواندم به‌نام حوض‌خون- البته من در اهواز دیده‌بودم، خودم مشاهده کردم آنجایی را که لباس‌های خونی رزمندگان را و ملحفه‌های خونی بیمارستان‌ها و رزمندگان را می‌شستند، این‌ها را دیده‌م. که این کتاب تفصیل این چیزها را نوشته، انسان واقعا حیرت می‌کند، انسان شرمند می‌شود در مقابل این همه خدمتی که این بانوان انجام دادند در طول چند سال و چه زحماتی را متحمل شدند، این‌ها چیزهایی است که قابل ذکر کردن است.»

● زنان و ادبیات داستانی دفاع مقدس

بازتاب نقش مؤثر بانوان در ابعاد مختلف دفاع مقدس مهم‌است. ادبیات داستانی و خاطره‌نگاری بیش از دیگر قالب‌های ادبی می‌تواند بستر این بازتاب باشد. حوزه ادبیات داستانی هر کشور روایتگر بخشی از تاریخ آن محسوب می‌شود و چهره زنانه جنگ و دفاع مقدس و حضور ارزشمند زنان در این دوران را می‌توان در صفحه‌هایی از ادبیات داستانی دفاع مقدس پیدا کرد. این‌باقرئنی‌بایه‌روایت‌نویسندگان مردصورت‌گرفته‌است، با خودزنان چه در قالب نویسنده و چه در جایگاه راوی به یادگار گذاشته‌اند.

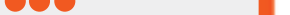
نویسندگان زن، در راستای نشان دادن ایثارگری‌های زنان، آثار درخور توجهی عرضه کرده‌اند. این آثار را می‌توان هم از منظر وقایع سال‌های دفاع مقدس و هم وقایع پس از آن و ارتباطش با نسل بازمانده از جنگ، بررسی کرد. این زنان یا جنگ را دیده و راوی جنگ بوده‌اند، یا تنها به‌عنوان نویسنده، با بهره‌گیری از تخیل و با تکیه بر واقعیات، قلم به‌دست گرفته‌اند.

البته در این میان زنانی هم خود راوی و هم نویسنده وقایع دوران دفاع مقدس بوده‌اند... نویسندگان زن در عرصه ادبیات داستانی دفاع مقدس به‌دلیل برخورداری از نثری عاطفی، دارای جایگاه ویژه‌ای هستند. در این دسته از آثار، به‌دلیل بهره‌گیری از عنصر خیال می‌توان به‌شکل بارزتری، شاهد خلق شخصیت‌های زن ماندگار در عرصه دفاع مقدس شد. در ادبیات دفاع مقدس، زنان ایثارگر را می‌توان به دو دسته، زنان حاضر در مناطق جنگی و جبهه و پشت جبهه تقسیم‌بندی کرد. زنان جبهه شامل زنان جنگ‌زده و ساکن مناطق مرزی و زنانی می‌شوند که به واسطه مشاغلی مانند: پرشکی، پرستاری، عکاسی، خبرنگاری و ... اجازه حضور در جبهه را داشته‌اند، اما بیش‌تر زنان در این ادبیات، زنان پشت جبهه هستند که همسران، مادران و خواهران شهید، جانباز و اسیر هستند.^۲

زهرآزورایان، نویسنده دفاع مقدس، معتقد است: در داستان‌های زنانه دوران دفاع مقدس هویت زنانه بسیار پررنگ‌تر است. مفاهیمی مانند مادر بودن یا همسر بودن مؤلفه‌های جا افتاده به شمار می‌روند. همچنین زنان داستان نویس علاوه بر مسئله خودآگاهی به

گروه فرهنگ و ادبیات

هاروکی مورا کامی نویسنده‌ای است که هوادارانش در کشورهای مختلف برای خرید رمان جدیدش در روز انتشار، صف‌های طولی می‌بندند. او در ایران هم هواداران زیادی دارد و بسیاری از آثار مهمش مانند «جنگل نروژی»، «کافکا در کرانه»، «سوگورو تازاکی بی‌رنگ و سال‌های زیارتش»، «جنوب مرز، غرب خورشید» و «Q۱ ۸۴» به فارسی ترجمه شده‌است. نام این نویسنده ۷۴ساله بارها در گمانه‌زنی‌ها به‌عنوان کسی که بخت بالایی برای بردن جایزه نوبل ادبیات دارد آمده‌است. هر چند هنوز این جایزه نصیبش نشده‌است. او نویسنده پرکاری‌است و هنوز در حال نوشتن بی‌شک‌دانستن دیدگاه و تجربه او درباره داستان نویسی برای علاقه‌مندان به آثارش و همچنین مشتاقان نوشتن، خواندنی‌است. آنچه در ادامه می‌آید، گزیده‌ای است از مطلبی که او درباره شخصیت‌پردازی و خلق شخصیت نوشته و در مجله اتلانتیک منتشر شده‌است. این مقاله را سایت ترجمان به فارسی برگردانده است که ما گزیده‌ای از آن را می‌آوریم.

خیلی اوقات از من می‌پرسند که آیا شده شخصیت‌های رمان‌هایم را از آدم‌های واقعی بگیرم. در مجموع، پاسخ منفی است. تاکنون زیاد رمان نوشته‌ام، اما فقط دو سه بار عمدا و از ابتدا، هنگام خلق یکی از شخصیت‌ها، فردی واقعی را در ذهن داشتم (هر بار هم یکی از شخصیت‌های فرعی بوده‌است). هرگاه چنین می‌کردم، دلم کمی شور می‌زد که می‌ادا خواننده‌ای متوجه شود شخصیت الگوبرداری از فردی واقعی است، به‌ویژه اگر آن خواننده همان فرد مرجع شخصیتم باشد. اما خوشبختانه تاکنون کسی مچم را نگرفته‌است. بیشتر اوقات، شخصیت‌های رمان‌هایم خودبه‌خود از سیر داستان سر برمی‌آورند. تقریبا هیچ گاه از قبل تصمیم نمی‌گیرم فلان نوع

● مسئله مرگ آگاهی هم می‌پردازند.^۱

در این سال‌ها در حوزه ادبیات داستانی با نهضت خاطره‌نویسی روبه‌رو هستیم که تلاشی می‌کند تاریخ شفاهی ما که بخشی از هویت این سرزمین را شکل می‌دهد، به صورت ماندگار ی ثبت کند. در این میدان معمولا نویسندہ خانم است یا راوی. یکی از بهترین نمونه‌ها در این زمینه، دا، نوشته، سیده اعظم حسینی، بر اساس خاطرات سیده زهرا حسینی است. یکشنبه آخر، نوشته «معصومه رامهرمزی، نیز روایتی زنانه و موفق از جنگ را به دلیل حضور دختر جوانی که جنگ از او آدم دیگری می‌سازد، ارائه می‌دهد. «عروس جنوب، نوشته «شمسی خسروی» از حضور دختر جوانی به عنوان پرستار برای بازگویی ناگفته‌های دوران اشغال خرمشهر بهره می‌برد. «پوشن‌های مریم» نوشته «مریم امجدی» به دلیل حضور فعال نویسنده در موقعیت‌های مختلف، امکان مرور و بررسی بسیاری از رویدادهای مهمی که در خرمشهر از اشغال تا آزادسازی روی داده است، فراهم می‌کند.

در بخش رمان‌ها و مجموعه داستان‌های جنگی می‌توان به سه گانه «بلقیس سلیمانی، که خود شامل دو رمان «بازی آخر باتو»، «خاله بازی» و مجموعه داستان «بازی عروس داماد» است، اشاره کرد که اشاراتی غیرمستقیم به جنگ تحمیلی دارد.

مهاجرت هم موضوع مهمی در ادبیات داستانی جنگ را رو بکرد زنانه است. «منیره آرمین» در «سروداروند، ما را با موضوع مهاجرت اجباری زنان و خانواده‌هایشان در دوران جنگ روبه‌رو می‌کند.

دوران پس از جنگ هم میدانی برای حضور زنان بوده‌است. در این بخش اغلب آثار به تأثیر جنگ بر بازماندگان و خانواده‌هایشان و شهید، جانبازان و اسرا می‌پردازد، مانند مجموعه داستان «هفت بند، و جای خالی آفتابگردان‌ها، از راضیه تجار یا «دور گردون» نوشته طاهره اید، که روایت سه نسل از زنان را در قالب

مادر، همسر و دختر جانباز مطرح می‌کند.

منیره آرمین که داستان‌های کوتاه متعددی در حوزه دفاع مقدس نوشته‌است معتقد است: «اینکه زنان در هشت‌سال دفاع مقدس حضور جدی و پررنگی داشتند، اما هنوز شخصیت ماندگاری از زنان در ادبیات دفاع

مقدس به تصویر کشیده نشده‌است. زنان در هشت سال دفاع مقدس به‌عنوان پرستار، پزشک، رزمنده در جبهه‌ها حضور داشتند و در پشت جبهه‌ها نیز شاهد حضور جدی زنان بودیم، اما متأسفانه در کتاب‌ها و فیلم‌هایی که نوشته‌و ساخته‌شده‌است، زنان تنها نقش همسر یا خواهر یا مادر شهید را بازی می‌کنند و تنها از یک زاویه به زنان در ادبیات دفاع مقدس پرداختن، یکی از معایب اصلی آثار دفاع مقدس به‌شمار می‌رود.^۵

● زنان و شعر دفاع مقدس

برخلاف داستان که علاوه بر آفرینندگی و صاحب قلم بودن خود زنان، نقش زنان در رمان‌ها منعکس می‌شود، در حوزه شعر وجه آفرینندگی مهم‌است و تعداد شاعران بانویی که درباره دفاع مقدس شعر سروده‌اند بسیار چشمگیر است. در هفدهمین همایش سراسری شعر دفاع مقدس (۱۳۸۷) بود که سیدضیاءالدین شفیعی، دبیر این همایش، از افزایش تعداد بانوان شاعر خبر داد و گفت: اگر در دهه‌های اول تا ۵۵درصد شاعران عرصه دفاع مقدس، زن بودند، امروز این نسبت به ۳۰تا ۳۵درصد افزایش پیدا کرده‌است. به گفته او این تغییر چنان جدی بود که موجب تغییر در ترکیب هیئت‌داوران همایش سراسری شعر دفاع مقدس شد و حضور ۳ شاعر زن (منصوره نیکوگفتار، عرفان نظرا‌هاری و سودابه امینی) را در میان دوازده شاعر نهایی هفدهمین دوره این کنگره، دلیلی بر صحت این مدعا از زبایی کرد. در همان سال پرویز بیگی حبیب آبادی در دومین جلسه همایش «نخل و خورشید، از حضور یک سومی بانوان شاعر دفاع مقدس سخن گفت. تعداد شاعران زن چنان روبه افزایش بود که در همان سال‌ها حسین اسرافیلی و شیرینعلی گلمرادی کتاب «مریم‌ها و شقایق‌ها، را نوشتند که درباره بانوان سراینده شعر دفاع مقدس منتشر کردند. در سال‌های بعد و بعد تر تعداد این شاعران افزون شد و امروزه بخش زیادی از اشعار دفاع مقدس سروده بانوان است.

البته این بدان معنا نیست که شاعران مرد به تأثیر حضور زنان در دفاع مقدس اشاره نکرده‌اند. در همان سال‌های نخست شاعرائی مانند «سلمان هراتی، که از نویسندگان شعر یاداری است و خود به چشم خویش صحنه‌های دل‌انگیز حضور شور آفرین زنان را در پشت

جبهه مشاهده کرده‌است. نقش زنان در پشت جبهه را این گونه به تصویر می‌کشد:

او کنار تنور داغ
با «سیب گل» و «فاطمه»، نان می‌پزد

برای بچه‌های جبهه
او در جبهه هست

با بچه‌ها، فشنگ خالی می‌کند^۶

اما خود بانوان شاعر میدان را در دست گرفتند و امروز با انبوهی از شعر زنان شاعر روبه‌رویم که از جنگ و تبعات آن سرودند که گاهی نگاه‌های متفاوتی در این میان دیده می‌شود. به طور مثال «صدیقه وسمقی» نقش اقتصادی زن و تلاش او را برای کسب درآمد و برطرف کردن نیاز خانواده در شهر اهواز این گونه تصویر می‌کند:

زن ماهی فروش که تمام هستی‌اش را در کپر
سوزانده بودند

سر بازار حمیدیه نشسته بود

و اهواز از هجوم مویش دشمن

پر از فریاد بود و خون...^۷

و شاعران زن بسیار دیگری مانند سپیده کاشانی که بارها با حضور خود در جبهه‌ها به تشویق و تهییج رزمندگان اسلام به دفاع و مبارزه پرداخت و در یک کلام می‌توان شعر او را بازتابی از هشت سال دفاع مقدس دانست.

منابع:

۱: سایت Khamenei.ir. چهارشنبه ۲۹ شهریور ۱۴۰۲. بیانات.

۲: سایت Khamenei.ir. چهارشنبه ۲۴ مهر ۱۴۰۰. بیانات.

۳: بصیری، مریم. زن به قلم زنان در رمان دفاع مقدس، مجله پیام زن، شماره ۲۵۸، شهریور ۹۲.

۴: خبرگزاری مهر، نشست زنانه نویسی در ادبیات دفاع مقدس، ۹۲/۷/۲۷.

۵: آرمین، منیره، در گفت‌وگو باهنر آنلاین ۹۱/۷/۲.

۶: هراتی سلمان (۱۳۶۸) از آسمان سبز تهران: حوزه ی هنری سازمان تبلیغات اسلامی.

۷: وسمقی صدیقه(۱۳۶۸) نماز باران، تهران: امیرکبیر.

را تا چه حد پیش می‌برند. البته که نویسنده شخصیت‌ها را می‌آفریند، اما شخصیت‌هایی که (به لحاظ ادبی) زنده‌اند سرانجام از چنبره کنترل نویسنده رها می‌شوند و مستقل کار می‌کنند. [...] وقتی رمان در مسیر درست باشد، شخصیت‌ها جان می‌گیرند، داستان به‌صورت خودکار پیش می‌رود و [...] گاهی یک شخصیت دست رمان نویس را می‌گیرد و او را به مقصدی غیرمنتظره می‌برد.

● حرفم این است که هرچند رمان نویس رمانی می‌آفریند، رمان نیز هم‌زمان او را می‌آفریند. [...] یکی از لذت‌های رمان نویسی برای من این است که به هر کس دلم خواست تبدیل می‌شوم.

● هنگام نوشتن کتاب «کافکا در ساحل» پنجاه سالگی را رد کرده بودم، اما پس‌رکی پانزده ساله را

شخصیت اصلی ام کردم و در تمام مدت نگارش این رمان، من حس می‌کردم پس‌رکی پانزده ساله‌ام، البته منظورم احساسات پسران پانزده ساله‌ام‌روزی نیست، بلکه احساسات خودم در پانزده سالگی را به «زمان حال» داستانی‌ام منتقل کردم. هنگام نوشتن رمان، می‌توانستم هوایی را که در پانزده سالگی استنشاق می‌کردم و نوری را که در آن روزگار می‌دیدم، تقریبا به شکل اصلی‌اش، دوباره زندگی کنم.

● آنچه ابتدا به ذهنم می‌رسد ایده رمان است. سپس داستان به‌صورت خودجوش از دل آن ایده سربرمی‌آورد. چنان‌که در ابتدا گفتم، داستان است که تعیین می‌کند چه نوع شخصیت‌هایی باید وجود داشته باشد. من نویسنده تنها کاتبی امانت دارم و از دستورات پیروی می‌کنم.

ظاهرا هنوز چیزهای زیادی هست که باید درباره شخصیت‌های رمان‌هایم بپاومزم. درعین حال، چیزهای زیادی هم هست که باید از شخصیت‌های رمان‌هایم بپاومزم. در آینده، می‌خواهم انواع و اقسام شخصیت‌های عجیب و غریب‌تر را در داستان‌هایم زنده کنم. هرگاه شروع به نوشتن رمان جدیدی می‌کنم، هیجان زده می‌شوم و به این فکر می‌کنم که قرار است به‌زودی با چه نوع آدم‌هایی آشنا شوم.

سریالی که دقیقه ۹۰ به تلویزیون رسید

سریال «سامو بندری» که به یک باره به آنتن شبکه یک سیما رسید، دوسه سالی است در صف پخش قرار گرفته و کنداکتور پخش یک بار دیگر مخاطبان را غافل گیر کرد. «سامو بندری» به تهیه کنندگی سیدعلیرضا سبط احمدی و کارگردانی ابراهیم فروزش در بندر بوشهر تصویربرداری شده و به تولید رسیده است. اصغر عبداللّهی نویسنده‌گی این سریال را برعهده داشته است. این سریال که در سیزده قسمت تولیدشده، هرشب ساعت ۲۲:۱۵ روی آنتن شبکه یک سیما می رود. شب گذشته قسمت نخستش پخش شد و از امشب بقیه قسمت هایش روی آنتن خواهد رفت. «سامو بندری» متعلق به فضای بوشهر است و قصه آن با فضای جنوب همخوانی دارد و بر همین اساس جمعی از افراد حاضر در این مجموعه از بازیگران خوب بوشهری‌اند. حسن پورشیرازی، مانده طهماسبی، علی اوسینود، مهدی فقیه و... در این سریال نقش آفرینی کرده‌اند.

گفت وگو با ۲ هنرمند تئاتر مشهد در بیست و یکمین جشنواره بین المللی نمایش های آیینی و سنتی

توجه به نمایش های آیینی بها دادن به فرهنگ است

نمایش «آخرین بازی»

الهام ظریفیان

بیست و یکمین جشنواره بین المللی نمایش های آیینی و سنتی با حضور دو نماینده از تئاتر مشهد و خراسان رضوی در گرگان در حال برگزاری است. آخرین بازی نمایشی است به قلم هوشنگ جاوید که علی آزادنیا، پیشکسوت تئاتر مشهد، کارگردانی آن را بر عهده دارد و دیگر پیشکسوتان تئاتر مشهد از جمله

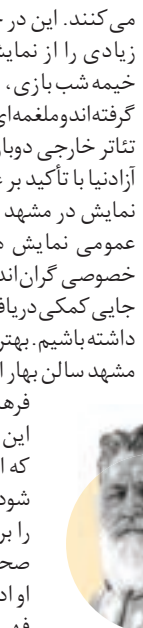
● «آخرین بازی» نشست گرفته از فرهنگ مشهد است

علی آزادنیا نمایش «آخرین بازی» را براساس متنی که هوشنگ جاوید در اختیار او گذاشته بود برای شرکت در جشنواره آماده کرده است. این هنرمند در این باره به شهرآرا گفت: متن را که خواندم، از موضوع خوشم آمد و چون در راستای کارهایم بود و نحوه کارگردانی آن را می دانستم، برای اجرا انتخابش کردم.
وی افزود: قصه نمایش از آنجا شروع می شود که پیرمرد سال خورده ای که قبلاً نقش سیاه را بازی می کرده است حالا در گوشه انزوا در مسافر خانه ای زندگی می کند. سال هاست کسی از او خبری نمی گیرد و توجهی به او نمی کند. او در افسردگی و با خاطراتش زندگی می کند، تا اینکه روزی مسافری که به دلیل ورشکستگی از جامعه طرد شده است، هم اتاقی اش می شود. او که ناامید است، قصد خودکشی دارد. بعد از ورود او به اتاق، بازیگر متوجه احوالش می شود و سعی می کند با حرکات نمایش سیاه بازی و گفت وگوهای طنز او را به زندگی امیدوار کندو به جامعه برگرداند. در پایان اتفاق ناگواری برای سیاه می افتد و او در انزوا می میرد.

آزادنیا با اشاره به اجرای موفق نمایش در بیست و یکمین جشنواره بین المللی نمایش های آیینی و سنتی گرگان در حضور مسئولان استان گلستان و پیشکسوتان هنر گفت: متأسفانه در مشهد آن چنان که باید به نمایش های سنتی و آیینی بها داده نمی شود و به همین دلیل از این سبک نمایش ها کمتر استقبال می شود. ماسعی کردیم این سبک نمایش را جابیندازیم تا بتواند مورد توجه تماشاگران قرار بگیرد. او با ابراز تأسف از اینکه جامعه اکنون اسیر فرهنگ های شرقی و غربی شده است و نسل جوان ندانسته از این فرهنگ پیروی می کند، گفت: این وظیفه نسل ما و اساتید فرهنگ است که کاری کنند جوانان به فرهنگ اصیل ایرانی و اسلامی تشویق شوند. توجه کردن به آیین های سنتی بها دادن به مهم ترین اصول فرهنگی ماست.

این هنرمند ادامه داد: متأسفانه اکنون جوانان کمتر درباره نمایش های آیینی و سنتی تحقیق و پژوهش

گفت وگو

علی آزادنیا:

وظیفه نسل ما و اساتید فرهنگ است که کاری کنند جوانان به فرهنگ اصیل ایرانی و اسلامی تشویق شوند. توجه کردن به آیین های سنتی بها دادن به مهم ترین اصول فرهنگی ماست

علیرضا سوزنچی، خسرو ناییبی فر، علی جوانمرد و محرم نجف زاده نیز در آن به ایفای نقش پرداخته اند.
داستان این نمایش درباره حال وروز یک باز یگر پیشکسوت نمایش های سیاه بازی است که در گوشه مسافر خانه ای در انزوا به سر می برد. جیک وبوک، دیگر نماینده مشهد و خراسان رضوی، نمایشی است به نویسندگی و کارگردانی شاپور ترکمن سرابی که با هدف زنده کردن دوباره یک بازی قدیمی به نام «ترنا» نوشته شده است. این بازی در گذشته در ماه مبارک رمضان بازی می شد و در واقع مراسم گل ریزانی بود برای رفع درد و

محموداد کاسه ساز که به تازگی برای فیلم نامه «شبنم عشق» از سازمان سینمایی پروانه ساخت دریافت کرده است، به ارائه توضیحاتی درباره این فیلم با داستانی مرتبط با حضرت رضا^(ع) پرداخت. تهیه کننده و کارگردان فیلم سینمایی «شبنم عشق» در گفت وگو با مهر درباره برنامه ریزی برای این پروژه توضیح داد: یکی از مسائلی که اکنون با آن روبه رو هستیم، یافتن سرمایه گذار است. پس از اخذ پروانه ساخت، پیگیر سرمایه هستیم.

وی درباره داستان این فیلم هم گفت: فیلم «شبنم عشق» درباره حضرت امام رضا^(ع) است و محور محتوایی آن هم این است که حضرت رضا^(ع) «امام گفت وگوها» بوده اند. ایده کلی فیلم همین نکته است و فیلم نامه را بر محور آن نوشته ایم. اما هنوز به مرحله پیش تولید هم نرسیده ایم. بیشتر سکانس های فیلم در مشهد می گذرد اما پیش تولید آن را در تهران دنبال می کنیم. منتظریم مسائل مالی پروژه حل شود و بتوانیم وارد پیش تولید شویم.

کاسه ساز تأکید کرد: داستان فیلم نامه این فیلم در زمان حال می گذرد و می توان آن را در قالب سیمای مذهبی تعریف کرد. از آنجایی که ما در این سال ها درباره حضرت امام رضا^(ع) کارهای زیادی نداشته ایم و عملکرد مدیران هم به گونه ای نبوده است که فیلم سازان راغب به ورود به این

«شبنم عشق» درباره امام گفت وگوهاست

عرصه شوند. ناگهان با پدیده ای به نام «عنکبوت مقدس» روبه رو شدیم. این فیلم آن قدر از نظر کیفیت و ساختار، فیلم ضعیفی است که حتی نامش قابل طرح هم نیست. اشاره ام به این فیلم از این باب است که باید بدانیم چون ما درباره حضرت رضا^(ع) کار مناسبی نساخته ایم، آن ها سراغ چنین سوژه ای رفتند و به فیلمی که ساختند، جایزه هم دادند.

وی افزود: دانشگاه علوم رضوی در مشهد پیگیر ساخت این پروژه است و تلاش داریم در قالب این فیلم حضرت رضا^(ع) را به عنوان امام گفت وگو و رأفت معرفی کنیم. همه مردم حضرت رضا^(ع) را می شناسند اما تلاش داریم این پروژه پخش جهانی هم داشته باشد. پیگیریم تا فرایند ساخت این فیلم به سرعت انجام شود و علاقه داریم که فیلم را به جشنواره فجر امسال برسانیم. امیدواریم که این اتفاق رخ دهد.

نمایش «جیک وبوک»

گرفتاری های مردم. در این نمایش احمد قوچانی، راضیه ایرانی، جواد غفوری منش، علی صدایی، احمد طاهونچی، شاپور ترکمن سرابی، مهدی وحیدی، حمید ابری، مهناج ترکمن سرابی، حسین صداقت، فاروق فقیری، علیرضا دیهیم، عبدا.. محمدی و غلامرضا عارف نژاد به ایفای نقش می پردازند. در حاشیه برگزاری این جشنواره و بعد از اجرای این دو نمایش گفت وگویی کوتاهی با علی آزادنیا، کارگردان نمایش «آخرین بازی»، و احمد طاهونچی، بازیگر نمایش «جیک وبوک»، انجام داده ایم که در ادامه می خوانید.

لطف خدا به جشنواره راه پیدا کرد و بازی در این نمایش

برای من جالب بود. نمایش از متن و دیالوگ هایی قوی برخوردار است، چنان که متن نمایشنامه این نمایش در جشنواره نمایشنامه نویسی آیینی و سنتی جایزه اول را گرفت.

او با اشاره به قصه نمایش «آخرین بازی» گفت: این تئاتر درباره ترنابازی است که یکی از قدیمی ترین بازی های سنتی مشهد و اکنون در حال منسوخ شدن است و بازی هایی مانند مافیای جای آن را گرفته اند. کل نمایش در یک قهوه خانه می گذرد. داستان عاشقی چند پهلوان است که یکی از آن ها به نام پهلوان اکبر (که مجروح شیمیایی است) بعد از سال ها برگشته است ولی کسی او را نمی شناسد.

طاهونچی با اشاره به سبک متفاوت بازی ها در نمایش های آیینی سنتی که اغلب در حال و هوای روزگار قدیم هستند، گفت: در این نمایش بیشتر بازی ها به سبک و شیوه کلاذه خملی های قدیم است. با توجه به اینکه اولین بار بود این سبک را بازی می کردم و نقش قهوه چی را داشتم، تا حد امکان سعی کردم در این نقش مطالعه و فکر کنم تا بتوانم به خوبی آن را بازی کنم. برای رسیدن به این نقش الگویی را در نظر گرفتم تا بتوانم طبق آن بازی خوبی ارائه دهم. در نهایت تماشاگران شخصیت قهوه چی را پذیرفته و از بازی من راضی بودند.

او افزود: کلاذه خملی ها روزگاری بوده اند

و الان نیستند. آنچه ما از کلاذه خملی ها و ژست ها و حالت های خاص آن ها به ذهنمان می رسد از دیدن فیلم ها و عکس های قدیمی است. الان اگر خواهیم در آن قالب قرار بگیریم، باید با تمرین زیاد حس خودمان را با آن وفق بدهیم.

این هنرمند گفت: این نوع نمایش ها، آثار موزه ای هستند و ما آدم هایی را که الان نیستند، در تئاتر و فیلم نشان می دهیم. به همین دلیل فکر نمی کنم اکنون مردم از این نوع نمایش ها استقبال کنند. مگر اینکه خود دولت اسپاسر این کارها شود و نهادهای فرهنگی پای کار بیایند و گر نه فکر نمی کنم کسی بلیت بخرد و باید ترنابازی ببیند. اصلا خیلی از مردم نمی دانند

احمد طاهونچی:
اگر مسئولان واقعا می خواهند سنت ها و فرهنگ قدیم را احیا کنند، باید از این نمایش ها حمایت کنند. مشهد پیشینه کهنی در نمایش های آیینی و سنتی دارد

این بازیگر تئاتر با ابراز تأسف از اینکه در مشهد به نمایش های سنتی بهایی داده نمی شود، گفت: برای این نمایش از ما هیچ حمایتی نشد. نمایش های سنتی گیشه ندارند. اداره ارشاد سال های سال است که چتر حمایتی خود را از سر تئاتر برداشته است. زمانی می توانستیم در سالن اصلی تئاتر شهر، اجرا کنیم و پول هم بگیریم. الان همان سالن هم به بخش خصوصی واگذار شده است و باید هر شب آن را اجاره کنیم. سالن های بخش خصوصی هم با اینکه افزایش تعداد آن ها اتفاق خیلی خوبی است، برای این تئاتر مناسب نیستند. این تئاتر هر چه پول درمی آورد، باید اجاره سالن بدهد. چیزی برای هنرمند تئاتر نمی ماند.

او گفت: اگر از نمایش های آیینی و سنتی حمایت صورت بگیرد، برای نسل های بعد حفظ می شوند. تئاتر هنر فقیری است و نمی تواند بدون حمایت کار خودش را ادامه بدهد. به ویژه باید از نمایش های آیینی و سنتی حمایت شود، چون مردم کمتر راغب هستند که بلیت این نمایش ها را بخرند. اگر مسئولان واقعا می خواهند سنت ها و فرهنگ قدیم را احیا کنند، باید از این نمایش ها حمایت کنند. مشهد پیشینه کهنی در نمایش های آیینی و سنتی دارد. نباید دست و دل هنرمندی که می خواهد نمایش آیینی و سنتی اجرا کند بلزد.

چارسوق
هنر

پخش سریال «رهايي» از شبکه ۲سيما

سریال «رهايي» با مضمون پلیسی به مناسبت هفته نیروی انتظامی از امروز، از شبکه ۲ سیما پخش می شود. به گزارش ایسنا، سریال «رهايي» که روایتگر داستان کشف یک سرقت و آدم ربایی را زآلود است، به مناسبت هفته

نیروی انتظامی در جدول پخش برنامه های شبکه ۲ سیما قرار گرفت.
دانیال حکیمی، متراجار، سام قربیان، شاهاد احمدلو، حسین سلیمانی، رامتین خداپناهی، رضا توکلی، نازنین پیرکاری، افشین سنگ چاپ، الهام جعفر نژاد، سوگل طهماسبی، امیرحسین مدرس و حمیدرضا هدایتی در «رهايي» بازی کرده اند.
سریال «رهايي» به کارگردانی مسعود نکاور، در ۱۰ قسمت ۴۵ دقیقه ای از نهم مهرماه، در روزهای شنبه تا پنجشنبه حوالی ساعت ۱۳:۳۰ از شبکه ۲ پخش خواهد شد.

«هتل»، صدر نشين تازه اكران سينماها

فیلم سینمایی «هتل» به کارگردانی مسعود اطیابی و تهیه کنندگی محمد شایسته که از پنجم مهرماه اکران خود را در سینماهای سراسر کشور آغاز کرد، توانست از همان روز نخست به صدر فروش روزانه سینماها برسد و در اکران افتتاحیه خود، رکورد تازه ای در جذب مخاطب و فروش رقم بزند. این فیلم سینمایی تاکنون با گذشت چهار روز از آغاز اکران، توانسته است ۹۰ هزار تماشاگر را به سینماها بکشاند و به مرز فروش ۵ میلیارد تومان برسد. این پرفروش ترین افتتاحیه تاریخ گیشه سینمای ایران محسوب می شود. «هتل» که در ادامه موفقیت مسعود اطیابی پس از فیلم های «تگزاس»، «دینامیت»، «انفرادی» و «بخارست» راهی سینماها شده است، روایت یک هتل پرماجرا و مهمان های ناخوانده اش است که پس از ورود دو مرد و چهار زن، موقعیت های چالش برانگیزی را رقم می زند. پژمان جمشیدی و محسن کیایی زوج اصلی این فیلم اند.

«ماريا» در اولین حضور جهاني

فیلم سینمایی «ماريا» به کارگردانی مهدی اصغری ازغدی در اولین حضور جهانی خود به بخش مسابقه سی و ششمین جشنواره بین المللی فیلم توكيو راه پیدا کرد. فیلم سینمایی «ماريا» با بازی صابر ابر، پانته آ پناهی ها، حسین مجبوب و محمد صدیقی مهر ساخته شده است. جشنواره بین المللی فیلم توكيو امسال از ۱۲۳ اکتبر تا یک نوامبر برابر با یک تا ۱۰ آبان در شهر توكيو ژاپن برگزار می شود.

پخش ویژه برنامه «مردم نگار» در قاب شبکه ۲

ویژه برنامه «مردم نگار» به مناسبت هفته وحدت از شنبه، هشتم مهر، روانه آنتن شبکه ۲ شد. به گزارش مهر، این برنامه با دعوت از مهمانان اهل تشیع و تسنن به پاسداشت این هفته خواهد پرداخت.

اجرای این ویژه برنامه را فاطمه افشاریان به عهده

دارد و برخی از مهمانانی همچون فرزند شهید شوشتری، هم رزم اهل سنت شهید شوشتری، علیرضا کمیلی، مباحثه گر اهل تسنن منطقه، بانو خلیطب و... در این ویژه برنامه حضور خواهند داشت. ویژه برنامه «مردم نگار» به مناسبت هفته وحدت از شنبه، هشتم مهر، ساعت ۱۳ از شبکه ۲ سیما پخش خواهد شد و تا چهار روز ادامه خواهد داشت.

«پدر گوار دیولا»، تمام شد اما ادامه دارد

آخرین قسمت از فصل اول سریال پدر گوار دیولا» پنجشنبه، ۱۳ مهرماه، در شبکه نمایش خانگی پخش خواهد شد. به گزارش ایسنا، سریال «پدر گوار دیولا» از همان بدو پخش به خاطر برخی بازگرائش با حاشیه هایی همراه شد، اما در ادامه

تأکید وزیر ارشاد مبنی بر اینکه حواشی مرتبط با بازیگران یا عوامل تولید نباید باعث توقیف یا پخش نشدن فیلم یا سریالی شود، «پدر گوار دیولا» و چند سریال دیگر با اعمال برخی اصلاحات امکان پخش پیدا کردند. انتشار تصاویری از بیلبوردهای تبلیغاتی این سریال، حاشیه دیگری بود که در مقطعی منوجه «پدر گوار دیولا» شد اما آن هم با این توضیح پلنترم که تصاویر جلوه های ویژه بوده اند، این حاشیه را پشت سر گذاشت و حالا قرار است انتهای این هفته قسمت پایانی فصل اول پخش شود.
سریال «پدر گوار دیولا» به کارگردانی سید نعمت... یک ملودرام اجتماعی است که فصل اول آن از اوایل مردادماه پخش شد. این سریال در فصل اول در ۹ قسمت اصلی و یک قسمت پیش در آمد عرضه شد و به زودی زمان پخش فصل دوم آن اعلام خواهد شد.

اتاق والدین را جای امن کودک نکنید

دکتر امیرحسین وافعی
مشاور کودک و نوجوان

● **شهروند:** دخترم شش و پسرم هفت ساله است. دخترم شب‌ها هر دو ساعت یک بار بیدار می‌شود و پیش من می‌آید. هر جای خانه هم که باشم فرقی نمی‌کند. پسرم هم همین‌طور است. ولی صبح‌ها که بیدار می‌شود باید پیشم بیاید. الان که مدرسه‌ها باز شده است. خیلی کمتر این کار را می‌کند. اگر خواب بچه‌ها تنظیم شود و با آرامش بخوایند، سخت است که راحت بیدار شوند، مگر از چیزی ترسیده باشند. یادتان باشد ورود به اتاق والدین ممنوع است و کودک باید در هر شرایطی در اتاق خودش بخوابد. کودکانی که به والدین می‌چسبند، هیچ‌گاه بزرگ نمی‌شوند و این خیانتی است که ناخواسته والدین مضطرب مرتکب می‌شوند.

● **شهروند:** امسال به مناسبت کلاس اولی شدن دخترم، نزدیکانم برای کادو خریدند. امانه‌تنها برای دریافت هیچ کادویی ذوق نکرد و تشکر نکرد، بلکه پُر توقعی هم کرد. برای نمونه گفت: «این مداد رنگی به درد من نمی‌خورد. من سی‌وشش تایی دوست دارم...» یا روی هر کادویی ایرادی گذاشت. این اتفاق نگرانم کرد، چون تک‌فرزند است و این رفتارها می‌تواند نشانه‌ای از کنترل نکردن خواسته‌هایش در آینده باشد. گفتنی است که ما به همه خواسته‌هایش جواب مثبت نمی‌دهیم و به اندازه کافی هم از ما نه می‌شنود. کودکان تنوع طلب است و باید برای به دست آوردن هر چیزی تلاش کند تا قدر ارزش آن را بداند. از طرفی نباید به واکنش‌های کلامی‌اش اهمیت بدهید. او را در فضای کودکی ببینید و نگران آینده‌اش هم نباشید. مشکل حل شدنی است.

● **شهروند:** پسرم هشت سال دارد و کلاس دوم است. خیلی به من وابسته نیست، یعنی یکی دو ساعت می‌توانم در خانه تنهاش بگذارم. خودش را با تبلت و اسباب‌بازی‌هایش سرگرم می‌کند. ولی موقع خواب هنوز که هنوز است باید کنار من بخوابد و نمی‌تواند تنها باشد. شب‌ها روی تخت خودش می‌خوابانمش. برایش قصه می‌گویم تا خوابش ببرد. ولی تا بلند می‌شوم، او هم بیدار می‌شود. به نظر تان چه کار باید بکنم؟

با توجه به سنش حتماً باید از والدین جدا بخوابد. حس شجاعت و قوی بودن را با قصه‌گفتن و نمایش در او تقویت کنید و هر زمان که بیدار شد دوباره در اتاق خودش بخوابانیدش. سعی کنید در کنارش باشید تا خوابش ببرد. کودک نباید این تفکر را داشته باشد که اتاق والدین جای امنی است. اگر ترس‌های شبانه زیادی دارد، مشاوره برایش ضروری است.

نکته روز

فرهنگ صحبت از راه دور

شادفر

ما به چند منظور دست به گوشی می‌شویم: کاری و تجاری، گپ و گفت دوستانه و اخباری. گاهی هم پیش می‌آید که یک تماس تلفنی ترکیبی از این دو نوع است. برای نمونه به دوستی تلفن می‌کنیم و افزون بر پیامی که به او می‌رسانیم، احوالش را هم می‌پرسیم. یا به منظور کاری با اداره‌ای تماس می‌گیریم و از قضا علاوه بر صحبت در مورد موضوع مشخص، با شخصی کارمندی که تلفن را جواب داده هم کمی صحبت می‌کنیم. به هر حال گفت‌وگوی تلفنی از هر نوعی که باشد، آداب و مقرراتی دارد که در ادامه به آن اشاره می‌کنیم.

- بهتر است وقتی برای نخستین بار می‌خواهیم با کسی تماس بگیریم، ابتدا پیام بدییم و خودمان را معرفی کنیم و بپرسیم امکان تماس گرفتن هست؟ برخی مایل نیستند شماره‌های ناشناس را پاسخ دهند.
- وقتی با کسی تماس می‌گیریم و جواب نمی‌دهد، به او پیام بدییم، خودمان را معرفی کنیم و بنویسیم در صورت امکان ما با تماس بگیرد.
- اگر زنگ می‌زنیم و طرف مقابل ما را نمی‌شناسد، نگوییم بی‌معرفت! ما را فراموش کردی. به جای این حرف‌ها، طرف مقابل را به زیر پرده و حرف‌مان را بنویسیم. چون هیچ بعید نیست روزی هم شماره‌های گوشی خودمان به هر دلیلی پاک شود.
- ما از وضعیت کاری، روحی و موقعیت طرف مقابل خبر نداریم. بنابراین وقتی تماس می‌گیریم بعد از معرفی خودمان بپرسیم «الان فرصت صحبت کردن دارید؟» اگر گفت خیر، بپذیریم و در موقعیتی مناسب تماس بگیریم.
- اگر رانندگی می‌کنیم به تلفن پاسخ ندهیم. همچنین وقتی متوجه می‌شویم کسی که با او تلفنی صحبت می‌کنیم در حال رانندگی است، تلفن را قطع یا خیلی کوتاه و در حد ضرورت با او صحبت کنیم.
- در تاکسی، اتوبوس و قطار شهری موبایل به با تلفن صحبت کنیم و از دادزدن و فحش دادن خودداری کنیم.
- به اعضای خانواده خود احترام بگذاریم و در شب‌ها که زمان استراحت است، تماس‌های کاری مان را نگیریم.
- وقتی به کسی زنگ می‌زنیم و جواب نمی‌دهد، اگر کار ضروری نداریم پشت سرهم تماس نگیریم.
- معمولاً بعد از چهار بار زنگ خوردن اگر طرف مقابل امکان پاسخگویی داشته باشد گوشی را برمی‌دارد و اگر پاسخ نداد، قطع کنیم.
- در صورتی که گوش به زنگ کسی نیستیم که حتماً تماس او را در وقت مشخصی پاسخ دهیم، می‌توانیم برای استراحت یا خوردن غذا تلفن همراه را بی صدا کنیم.
- وقتی در یک مهمانی تلفن همراهمان زنگ زد، از جمع‌عذرخواهی کنیم و اندکی از دیگران فاصله بگیریم و در یک مدت بسیار کوتاه، زیر سره دقیقه، بی‌آن طرف خط صحبت کنیم و اگر حرف‌ها بیشتر بود، برای آینده وعده بگذاریم.
- در صورتی که در مهمانی یا جلسه‌ای ضرورتی دست‌داده به کسی تلفن بزنیم، باید از جمع اجازه بگیریم و تا حد لازم در محلی دور از جمع و با صدای آهسته، خیلی کوتاه صحبت کنیم.
- هر کجا که به تلفن ثابتی که متعلق به خودمان است، دسترسی داریم بهتر است، هم از دید هزینه و هم از دید سلامتی، برای تماس‌هایمان از تلفن ثابت استفاده کنیم.
- کار پسندیده‌ای نیست که از شخصی بخواهیم تلفن همراهش را حتی برای یک تماس در اختیار ما قرار دهد، مگر افرادی نزدیک که بان‌ها را در بایستی نداریم.

توی خط باش!

درباره بی‌توجهی به خطوط کف خیابان

که باعث می‌شود از مسیر منحرف شویم

طرح مجید ادیبی

به مقصد بیندیشیم

بهتر است برای رهایی از ترافیک و تأخیرهای مکرر بین خطوط برانیم. نتیجه تحقیقات در این زمینه گواهی می‌دهد که با تغییر لاین در زمان رانندگی نه تنها سریع‌تر به مقصد نمی‌رسیم بلکه به کندی ترافیک بیشتر دامن می‌زنیم. همچنین زمینه ایجاد خطر برای جان خود، سرنشینان و دیگر وسایل نقلیه از جمله موتور سیکلت‌ها و عابران پیاده را فراهم می‌کنیم.

قانون ۵ ثانیه

یکی از نشانه‌های فرهنگ صحیح رانندگی در شهر، رانندگی بین خطوط است. با این رفتار در ست ترافیکی در ساعت‌هایی که تردد و وسایل نقلیه بیشتر است به ترافیک نظم می‌دهیم. فقط باید به این نکته توجه داشته باشیم که برای خروج از خطوط پنج ثانیه قبل از اقدام و پنج ثانیه پس از پایان تغییر لاین، چراغ راهنمای وسیله نقلیه را روشن کنیم تا دیگر کاربران ترافیکی از تغییر مسیر ما مطلع شوند.

رانندگی با ۶ کیلومتر یا ۱۰ کیلومتر بر ساعت؟

تغییر مسیر مدام در زمانی که پشت فرمان نشسته‌ایم به عنوان نمونه زمانی که چراغ راهنمایی و رانندگی سبز می‌شود و خودروسامان را سمت راست یا چپمان دیرتر ندانده را تعویض می‌کند و به راه می‌افتد. رنگی محسوب نمی‌شود بلکه بی‌فرهنگی محض است. تحقیقات در این باره گواهی می‌دهند که در زمانی که ترافیک به اوج خود رسیده وقتی بی‌توجه به رانندگی بین خطوط باشیم، سرعتمان تنها شش کیلومتر بر ساعت است. این در حالی است که در همین شرایط مشابه اگر بین خطوط برانیم سرعتمان بیست کیلومتر بر ساعت است.

چرا باید بین خطوط برانیم؟

از رعایت نکردن حقوق دیگران تا خدشه بر سلامت روان

حواستان بیشتر به حقوق دیگران باشد زیرا دیگر کاربران ترافیکی هم برای عبور و مرور حقوقی مشابه شما دارند. صدای بوق ممتد و وسایل نقلیه پشت سر را تصور کنید یا کوریسی که خودرو کناری‌تان می‌گذارد تا به شما برسد و بگوید که چرا بگویم تغییر مسیر ناگهانی داده‌اید. گاهی این قبیل اتفاقات منجر به درگیری‌های فیزیکی می‌شود. یادتان نرود در شهر مشهد ۵۰ درصد نزاع‌های خیابانی مربوط به مشکلات ترافیکی است.

روان شدن ترافیک، هدر رفتن زمان و کاهش تصادفات

اگر تمامی کاربران ترافیکی به این موضوع توجه داشته باشند که با رعایت کوچک‌ترین قوانین می‌توانند خدمت بزرگی به ترافیک کنند، بی‌شک قانونمند تر پشت فرمان می‌نشینند. کافی است نمونه‌های موفق ترافیکی دیگر کشورها را پیش‌رفته را جست‌وجو کنید. حتماً دستگیرتان می‌شود که رعایت فرهنگ ترافیک تأثیرات بسزایی در کاهش زمان رانندگی، ترافیک و تصادفات دارد.

قانون چه می‌گوید؟

خط کشی کردن معابر یکی از ابزارهای واجب در تأمین ایمنی کاربران ترافیکی است که باعث نظم بخشی به ترافیک می‌شود. توجه به زیرساخت‌های ترافیکی در کنار اصلاح الگوی رفتاری رانندگان وسایل نقلیه در معابر شهری باعث افزایش جریان حرکت و کاهش حوادث رانندگی می‌شود. برابر ماده ۱۱۹ آیین‌نامه راهنمایی و رانندگی در راه‌هایی که خط کشی شده است، وسایل نقلیه باید در مسیر بین خطوط حرکت کنند و از آن خارج نشوند و در صورت نیاز به خروج و تغییر خط حرکت، احتیاط کامل کرده و ابتدا

برخورد با متظلفان

تحقیقات نشان داده است که افراد مسن و آن دسته از رانندگانی که به تازگی گواهی‌نامه گرفته‌اند برای آنکه با سرعت مطمئنه برانند، بهتر است بین خطوط رانندگی می‌کنند. البته ناگفته نماند از سال ۱۳۹۵ پوشش #من بین خطوط می‌رانم، راه‌اندازی شد.

۱۴۰۱
مورد ۱۷۶۳۲
اعمال قانون حرکت نکردن رانندگان مشهودی بین خطوط و تغییر مسیر ناگهانی در سال گذشته

۱۴۰۲
مورد ۱۴۰۶۸
اعمال قانون حرکت نکردن رانندگان مشهودی بین خطوط و تغییر مسیر ناگهانی در شش ماهه ابتدای امسال

کاهش مصرف سوخت

هرچه بیشتر در ترافیک بمانیم، سوخت بیشتری مصرف می‌کنیم و در نتیجه آلودگی زیست محیطی بیشتری تولید می‌شود. مدام پدال ترمز و گاز را فشار دادن باعث افزایش مصرف سوخت می‌شود. هر بار که از ترمز استفاده می‌کنیم، حرکت روبه جلو خود را هدر می‌دهیم. با نگاه کردن به ترافیک و موانع پیش‌رو، می‌توانید از قبل، سرعت خود را کاهش دهید یا با برداشتن پای خود از روی پدال گاز و کاهش سرعت به جای استفاده از ترمز، در مصرف سوخت صرفه جویی کرده و هزینه کمتری پرداخت کنید. با رعایت این موارد خود را شما دیرتر دچار فرسودگی می‌شود.

نگرانی های دنباله دار برای اژدرکوه

گله مندی فعالان محیط زیست از وضعیت نابسامان کوه تاریخی مشهد

عکس: عبدالصمدگلشنی/شهرآر

گزارش روز

روزنامه نگار

تکمیل کار

یک ماه از چاپ گزارشی درباره وضعیت اژدر کوه در این صفحه می گذرد. نوشتیم که تلاش های بسیار سمن ها، اهالی محل و مشهدی های دل سوز برای گنجاندن نام این کوه در فهرست ثبت ملی به مرحله نهایی رسیده است، اما بازدید میدانی ما از کوه نشان می داد که اوضاع با قبل از آن خبر تفاوتی نکرده است. آنچه داد اهالی را درآورده بود و برای نجات کوه باستانی شان دست به دامان میراث شده بودند، فعالیت معدن کاران بود که البته همچنان ادامه داشت و دارد. هر لحظه از روز که از آن منطقه عبور کنید، حتما کامیون های غول پیگری را خواهید دید که سنگ های استخراج شده از کوه را منتقل می کنند.

این یعنی اوضاع آن طور که شهروندان تصور می کردند، پیش نرفت؛ بماند که پاسخ میراث فرهنگی هم حاکی از این بود که تمایل چندانی برای تعیین تکلیف یا حتی اراده ای برای ممانعت از فعالیت معدن کاران ندارد. قوانین امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت استان همین را می گوید. از آنجا که وضعیت این کوه ثبت شده در شاهنامه برای ما مهم است، امروز سخن دوفراز فعالان محیط زیستی را آورده ایم که در جریان مشکلات وارده شده بر اژدر کوه بودند و حالا از وضعیت رها شده اش ناامید و خسته اند.

لازم است ذکر شود مؤسسه شهرآر در راستای دغدغه فعالان محیط زیست مکانیهای باحجت الاسلام والمسلمین خلیلی، مدیرکل دادگستری استان خراسان رضوی، برای حل این مشکل انجام داده است که در گزارش های بعدی نتیجه آن منتشر خواهد شد.

فرشته تقی زاده راهمه فعالان و دوستداران محیط زیست مشهد می شناسند. او در هر آسبویی که در این شهر و اطرافش رخ داده، برای حلش پای کار بوده است. وی عضو هیئت مدیره شبکه سمن های محیط زیستی استان و مدیرعامل انجمن دیده بان آب، هوا و زمین است. تقی زاده در حالی تلفن ما را پاسخ می دهد که رفته اند سراغ کشف رود و پیگیری مشکلات آن هستند. ماجرای مشکلات اژدرکوه را می داند و درباره اش می گوید: هرگونه بهره برداری از حریم محلی که ثبت ملی شده و تاریخی است، غیرمجاز و ممنوع است. این راهمه می داندند که قانون مشخص کرده است که نباید در حریم پناهای تاریخی، آثار ملی، مکان های مذهبی و موارد مشابه آن هیچ فعالیتی انجام داد. قاعدتا وقتی برای ثبت اژدرکوه تلاش می کردیم هم هدفمان همین بود. همه آن پیگیری ها و جلسات برای این بود که فعالیت های غیرمجاز را از آن کوه تاریخی دور کنیم. او موارد دیگری از مشکلات محیط زیستی رانام می برد که در حال پیگیری آن هستند. باین خیال آسوده که کار معدن کاران روی اژدرکوه تمام شده است. اما وقتی از حضور

ما به عنوان دوستداران محیط زیست حدود دو سال تلاش کردیم و پیگیر بودیم. اژدرکوه برای همه ما مهم است و باید برای حفظ آن تلاش کنیم. اگر وضعیت به همان حالت گذشته باشد، باز سرافش می رویم

آنان مثل قبل سخن می گوئیم، بانگرانی پاسخ می دهد: اوضاع دره دیزدر هم نابسامان است. ما وقتی از ثبت ملی اژدرکوه مطمئن شدیم، رفقیم سراغ دیزدر. مشکلات زیست محیطی ما یکی دوتا نیست؛ امروز کشف رود هستیم، فردا باید برویم سراغ هزارمسجد و حریم کال چهل بازه. خلاصه این قصه تمامی ندارد، اما اگر اقدامات روی اژدرکوه ادامه دارد، باید دوباره ثبت آن را پیگیری کنیم. تقی زاده مقصران این ماجرا را نهادهای متولی اژدرکوه می داند: برای دیزدر یک حکم تعطیلی موقت صادر شده است تا تعیین تکلیف شود. چرا همین کار را برای معدن کاران اژدرکوه انجام نمی دهند؟ مسئله این است که متولیان امر کم کاری می کنند، وگرنه مردم زورشان به چه کسانی می رسد؟ ما به عنوان دوستداران محیط زیست حدود دو سال تلاش کردیم و پیگیر بودیم. اژدرکوه برای همه ما مهم است و باید برای حفظ آن تلاش کنیم. اگر وضعیت به همان حالت گذشته باشد، باز سرافش می رویم.

یکی دیگر از دوستداران و حامیان محیط زیست که عمری بیش از پانزده سال را برای حفاظت از این آب و خاک گذاشته، مشکلات حمید نظام دوست، مدیر انجمن غار و غارشناسی استان است. آن قدر برای موارد مختلف و نجات طبیعت در همه این سال ها جنگیده و بی مهری دیده است که تا صحبت از اثر ملی و اژدرکوه و تعیین تکلیف می شود، پاسخ تلخی می دهد: تازمانی که نهادهای متولی ما خودشان به این نتیجه نرسند که منابع ملی تجدیدناپذیرند و باید برای حفظ آن ها کاری کنند، هیچ کاری از دست مردم برنمی آید. چون قدرت دست آن هاست و خودشان تصمیم گیرنده نهایی هستند. او برای سخشن دلیل می آورد که اصلا نباید نگاهی به برداشت کوه داشت، زیرا این کوه جزئی از منابع

تازمانی که نهادهای متولی ما خودشان به این نتیجه نرسند که منابع ملی تجدیدناپذیرند و باید برای حفظ آن ها کاری کنند، هیچ کاری از دست مردم برنمی آید، چون قدرت دست آن هاست و خودشان تصمیم گیرنده نهایی هستند

طبیعی است. وقتی می توانیم از منابع دیگر درآمد کسب کنیم، نباید سراغ منابع طبیعی برویم. آن هم وقتی پای سود و منفعت شخصی در میان باشد.

نظام دوست به وضعیتی اشاره می کند که خارج از عرف و غیرعادی است: من چند باشگاه ورزشی دارم که جوانان را از آسیب های خیابان نجات می دهد، اما مجوزی که به من می دهند، سه ساله است. چطور مجوز برداشت یک کوه تاریخی ده ساله شده است؟

او این را برای خاتمه اضافه می کند: این سال های تلاش برای محیط زیست به من ثابت کرده است وقتی نهادهای متولی عزمی برای نجات اثر تاریخی نداشته باشند، هیچ قدرتی توانایی نخواهد داشت.

تصور کردیم کار اژدرکوه تمام شده است

نامتولیان نخواهند، به نتیجه نمی رسیم

مطالبه رئیس شورای اسلامی روستای فارمد از استاندار خراسان رضوی

چرا به ماجرای اژدرکوه وارد نمی شوید؟

اگر قرار به مطالبه گری و دل سوزی کردن هم در میان باشد، اهالی روستای فارمد که همیشه همسایه اژدرکوه

بوده اند، بیش از همه برایش نگران بوده اند و هستند. اولین نفری هم که به نمایندگی از همه نامه درخواست ثبت ملی اژدرکوه را نوشت، محسن هادیان فر رئیس شورای روستای فارمد بود. او سال ۱۳۹۸ نامه های درخواستش را نوشت و اتاق های مسئولان میراث و نماینده های مجلس را یک به یک رفت تا نتیجه ای بگیرد.

هادیان فر از تاریخچه اژدرکوه می دانست و هر بار که چشمش به ماشین های معادن می افتاد که از تنه کوه بالا و پایین می روند، نمی توانست دست روی دست بگذارد و تماشاچی باشد: علاوه بر سابقه تاریخی، اژدرکوه مصداق بارز دغدغه رهبر معظم

و استخراج سنگ آهک و...، زمین های کشاورزی و پوشش گیاهی منطقه را تخریب کرده و به زیست جانوری آسیب رسانده است. او ادامه می دهد: اگر وضعیت کوه خورای به همین شکل ادامه پیدا کند، در سال های نه چندان دور شاهد از بین رفتن تدریجی سدی خواهیم بود که اکنون مانعی برای انتقال ریزگردها به مشهد و روستاهای حاشیه شهر است. اما متأسفانه پاسخ درستی نشنیدیم.

پیگیری های آنان از نوشتن نامه درخواست شروع شد، اما با حضور در جلسات متعدد در دفتر نماینده مجلس و فرمانداری ادامه پیدا کرد. آن هم با حضور

تخریب اژدرکوه و استخراج سنگ آهک و... زمین های کشاورزی و پوشش گیاهی منطقه را تخریب کرده و به زیست جانوری آسیب رسانده است

مسئولان میراث فرهنگی و سازمان صنعت و معدن. یعنی همه آن ها که به نوعی اژدرکوه در حوزه کاری شان بود، از درخواست اهالی برای ثبت ملی آن مطلع شدند و ورود رو حرف هایشان را شنیدند. بارها جلسات برگزار شد و ابهامات را بررسی کردند، اما دستور مقامات مسئول هم به جایی نمی رسید. حجت الاسلام والمسلمین پژمانفر، نماینده مجلس،

برای پیگیری میراث هم ۱۰ ماه روی زمین ماند، اما هادیان فر و اعضای سمن های محیط زیستی آن قدر رفتند و آمدند که میراث

برای ثبت ملی اقدام کرد. هادیان فر ادامه می دهد: در جلسه ای که با مسئولان داشتیم، این موضوع مطرح شد که تا ثبت ملی شدن جلو فعالیت معادن گرفته شود، اما نماینده صنعت و معدن گفت چنین کاری امکان پذیر نیست، با وجود این، به محض اعلام رسمی ثبت ملی شدن، فعالیت آنان را متوقف خواهیم کرد. با همه زمانی که از دست رفت، به هر حال امسال ثبت ملی کوه به نتیجه رسید، اما می بینید که فعالیت معادن به شدت بیشتری نسبت به قبل ادامه دارد.

او همچنان نگران است که تلاش های چند ساله شان هنوز به نتیجه اصلی نرسیده است: اژدرکوه می تواند به قطب گردشگری مشهد و استان تبدیل شود. اکنون برای ساخت آشپار و کوهشار در جنوب شهرستان هزینه می کنیم،

در حالی که اژدرکوه به عنوان یکی از کوه های زیبای ایران به صورت خدادادی می تواند گردشگری را در مشهد تقویت کند. چنان که اکنون محل تردد بسیاری از کوهنوردان است.

رئیس شورای روستای فارمد پس از پیگیری ها و شرکت در جلساتی با حضور نماینده مجلس و فرماندار، به یک نتیجه مهم رسیده است: ابهام زیادی در این موضوع وجود دارد، طوری که به نظر می رسد افرادی که مجوز این معادن را دارند، این قدر قدرت و پشتوانه دارند که حرف نماینده مجلس و فرماندار هم روی زمین می ماند. در این میان، سؤال ما این است که چرا استاندار به ماجرای تعیین تکلیف این کوه تاریخی وارد نمی شود. چه دلیلی از این محکم تر که باید از یک اثر تاریخی حمایت کرد؟!

گفت وگو

چشماتان روشن

حکم متفاوت قاضی دزفولی

تنبه محکومان و پیشگیری از جرایم مشابه و نیز توجه عموم به حفظ محیط زیست استان و استفاده از تفریحات سالم در جامعه شود.
شهرآر از ابتدای امسال از روابط عمومی دادگستری استان خراسان رضوی پیگیری است تا خبر های خوب جایگزین حبس استاندامن را به گوش شما برسانیم، ولی تاکنون پاسخی نگرفته ایم.

وحدت؛ راهبرد عقلانی و حکم شرعی

روزنامه نگار

غلامرضا نبی اسفندی

وقرون رابه این راهبرد می خواند. رسول اعظم الهی (ص) نیز باین روشن ید... مع الجماعه، دست خدا باجماعت است، همه رابه هم افزایی می خواند. ائمه (ع) و اولیای خدا، خود نماد تام وتمام وحدت اند واین یعنی ما صد چراغ روشن درراه داریم. پس نباید به بیراهه میل کنیم. نباید به چاه تفرقه بیفتیم که پایینش، به خنجرهای زهرآلود و شغاد، ساخته، پایان ما را رقم می زند، حتی اگر به تنهایی یک «رستم» باشیم. رسم خردمندان و تجربه موفق دنیای نوین، هم گرایه است. آن رابه آموزه های دینی توانمندتر کنیم و به وحدت برسیم که هم دنیا را برای ما خواهد ساخت و هم ابدیتمان را تمشیت خواهد کرد. فکر می کنم اینجا درست همان جایی است.

وهم در ساحت جهان اسلام، این حکم عقل است که اگر همگان ببدان تمکین می کردند، امروزه جهان یک ونیم میلیار دی مسلمانان، روزگارش نه این بود که هست، بلکه چنان می شد که باید باشد. این عقلانیت چون به وحی و آموزه های قرآنی و سیره نبوی غنی سازی شود، ما را از نیمه راه دوبیت و چالش های غیریت ساز بازمان خواهد گرداند و سر راه سازنده، همراهی حاضر خواهد کرد. قرآن، این کتاب جاودان الهی، ما را به هم گرایی و هم پیوندی فرمان می دهد. «واعصموا بجهل... جمیعاً ولا تفرقوا» و همگی به ریسمان خدا [=قرآن و اسلام و هرگونه وسیله وحدت] جنگ زبید و پراکنده نشوید! این آغاز آیه شریفه ۱۰۲ سوره آل عمران است. نه فقط مردمان یک عصر، بلکه اهالی همه اعصار

فقط حرف شرع نیست که وحدت، خاستگاهی اولیه دارد به نام عقل. چون عقلانیت دامن بگستراند، اندیشه ها به هم افزایی ظرفیت ها فعال خواهند شد و آنجا که به فهم مشترک رسیدند، آن رامیان دیگر عقول هم به اشتراک خواهند گذاشت و نتیجه، وحدت بر مشترکات خواهد شد. این وحدت هم توان ها را برای نگهداری و توسعه مشترکات به خدمت خواهد گرفت و سفره ای پهن خواهد کرد تا همه بتوانند سر آن بنشینند، بتوانند بر خیزند و توفیق و پیشرفت را در فهرست امروز و فردای خود پر شمار کنند. دنیا تجربه های بشکوه دارد از این همراهی. ما هم اگر سر پیش رفتن و «پیشرفت» داریم که به قاعده باید چنین باشد، باید به وحدت نگاهی راهبردی و بلند و بالاتر در تمام مدت داشته باشیم. هم وحدت در داخل

یادداشت

کار بزرگ در بیان پیامبر خدا(ص)

سید محمد صالح
مفت الاسلام

سخت‌ترین کارها چیست؟ در پاسخ این پرسش، پیامبر خدا(ص) فرموده‌اند: «اشد الاعمال ثلاثة: ذکر...! علی کل حال ومواساة الاخوان فی المال وانصاف الناس من نفسک.» دشوارترین و استوارترین و قوی‌ترین کارها سه چیز است: یاد خدا در هر حال و مواسات برادران دینی در مال و ثروت و انصاف دادن به مردم از طرف خودت. در این حدیث نبوی سه کار بزرگ و سخت و استوار معرفی شده است. کار هرچه سخت‌تر باشد، ثوابش بیشتر است. پس این سه کار که در حدیث آمده، دارای پاداش و اجر فراوان است.

ذکر خدا در هر حال

یاد خدا موجب آرامش و نشاط و خدامحوری در گفتار و رفتار می‌شود. یاد خدای آگاه‌وتوانا وحکیم، عامل کنترل اعمال انسان‌هاست‌وآن‌ها را از انحراف و گناه بازمی‌دارد. ذکر لفظی و ذکر قلبی عملی هر دو مؤثر وسودمند و عامل رشد و پیشرفت و توفیق است. در این حدیث ذکر...! علی کل حال، وجود دارد و به یاد خدا در همه لحظات زندگی و دقایق و ساعات و روزهای عمر سفارش شده است. غفلت از یاد خدا روانیست، همواره باید به یاد خدا بود. با یاد خدا قلب‌ها اطمینان می‌یابد و از اضطراب نجات پیدا می‌کند.

مواسات در مال و ثروت

عمل دوم که در این حدیث نبوی آموزش داده شده، مواسات است. مواسات به‌معنای مساعدت و همیاری و تعاون و دستگیری و غم‌خواری و یاری کردن و مددکاری است. مواسات شریک کردن و سهیم‌ساختن برادران مسلمان در مال و ثروت است. مواسات اهتمام به‌ا مور مسلمانان از همسایگان تا اقصی نقاط جهان است.

بنابر اصل مواسات، شایسته است مسلمانان به نیازمندان و پابرهنگان توجه کنند و آنان را شریک و سهیم در معیشت خود بدانند و نیاز آنان را برآورده و با آنان اظهار هم‌دردی کنند و خودشان را شریک دردها ومشکلات آنان قرار دهند. با رعایت اصل اخلاقی اقتصادی مواسات، احتیاجات اقتصادی مسلمانان در جامعه اسلامی برطرف می‌شود و در کشور اسلامی فقری باقی نخواهد ماند. برای مواسات آگاهی از وضعیت اقتصادی همسایگان وبستگان واقتشار مختلف لازم است. مواسات کار سختی است، اینکه انسان از مال وثروت که با زحمت به‌دست آورده است، دل بکند و به نیازمندان کمک مالی کند، بسیار دشوار است.

انصاف

انصاف یک فضیلت اخلاقی است. پیامبر خدا(ص) در جمله «انصاف الناس من نفسک، همگان را به انصاف ورزیدن و انصاف دادن نسبت به یکدیگر فراخوانده‌اند. انصاف به‌معنای عدالت‌ورزی و راستی نمودن و رعایت برابری و برادری است. انصاف اقسامی دارد، انصاف در گفتار وسخن، انصاف در رفتار و عمل وانصاف در داوری وقضاوت. با انصاف، درگیری‌ها و خشونت‌ها کم می‌شود و از بین می‌رود. انصاف با جلب محبت و کسب منزلت اجتماعی همراه است. بی‌انصافی از رذایل اخلاقی است و موجب بد اخلاقی و فساد اجتماعی می‌شود. انصاف از زیبایی‌های اخلاق اجتماعی است و با انصاف، انسان‌ها خوشنود می‌شوند و برای انسان منصف دعا می‌کنند. انصاف وعدالت کار سختی است و انسان با تهذیب نفس و مهار هوای نفس می‌تواند انصاف را رعایت کند. در حدیث انصاف الناس وجود دارد، یعنی انصاف با مردم. انصاف نسبت به همه مردم از دوستان و حتی مخالفان کار شایسته‌ای است.

منبع حدیث: الخصال شیخ صدوق، ج ۱، ص ۱۳۲، معانی الاخبار، ص ۱۹۳، الارشاد فی معرفة حجج... علی العباد شیخ مفید، ج ۲، ص ۱۶۷، نهضة الناظر و تنبيه الخاطر، ص ۲۸، كشف الغمہ فی معرفة الائمة عليهم السلام، ج ۲، ص ۱۲۷

بردار و بخوان

به امین بگو دوستش دارم

رمان «به امین بگو دوستش دارم، جدیدترین رمان مریم راهی است، نویسنده جوان و آینده‌دار معاصر که پیش از این نیز با رمان‌های «یوما»، «فردا مسافرم» و «در خواب‌هایم» شناخته شده بود.

داستان «به امین بگو دوستش دارم» در سبک مستند روایی تاریخی نوشته شده است و داستانی را درباره تاریخ صدر اسلام روایت می‌کند. در این رمان تاریخی به تاریخ صدر اسلام و سال‌های پیش از اسلام پرداخته شده است. کتاب از دوره زندگی عبدالمطلب، پدر بزرگ پیامبر (ص)، شروع می‌شود و تا سال هشتم هجری ادامه پیدا می‌کند. می‌توان گفت این رمان به روایت حوادث ۸۵ سال از تاریخ می‌پردازد. رمان چهار شخصیت اصلی دارد که هر کدام به نوبت وارد می‌شوند و داستان خود را روایت می‌کنند. این چهار شخصیت، افرادی هستند که از حضرت محمد (ص) حمایت کردند؛ حضرات عبدالمطلب، ابوطالب، حمزه و جعفر.

رمان «به امین بگو دوستش دارم» از چندین زاویه روایت می‌شود که هر زاویه از جذابیت و تأثیرگذاری ویژه و منحصر به فردی برخوردار است. این رمان روایت‌های کمتر شنیده‌شده و ناب فراوانی در دل خودش دارد که ارزشمندی و اهمیت پژوهش برای نوشتن اثر رانزه نویسنده نشان می‌دهد. تک‌تک خطوط این رمان نیز به زیبایی اطلاعات و تسلط بسیار نویسنده از موضوع مدنظر را به رخ می‌کشد.

مریم راهی در رمانش از نثری استفاده کرده که از روایتی تاریخی برخوردار است و واژه‌ها و جملات فارسی را به بهترین شکل ممکن در کنار هم به کار برده است تا مخاطب بتواند هم‌زمان حس یکر سخنوری عرب جاهلی را در کنار رمزآلود بودن این حکایت تاریخی درک کند و از رمان نهایت لذت را ببرد.

نویسنده همچنین موفق شده است با مهارت هرچه تمام‌تر به شخصیت‌پردازی و توصیف میزاسن‌های روایی برای داستان بپردازد. او در این کتاب سکاسن‌ها و صحنه‌های داستانی را با تعدد و ضرب‌آهنگ تند و مهارت زیاد در کنار هم گذاشته است تا توانایی و چیره‌دست‌بودن خودش را در نوشتن یک اثر داستانی تاریخی به نمایش بگذارد.

راهی در رمانش ابوطالب را فردی با ایمان به تصویر کشیده که به اسلام معتقد است، اما ایمانش را مخفی نگه می‌دارد و این گونه مصلحت می‌داند که کسی از موضوع بویی نبرد. با وجود این، اعتقادات، حمایت‌ها، عبادات و راز و نیازهای ابوطالب بیانگر این است که او پیرو حضرت ابراهیم (ع) بوده و از زمانی که پیرو پیامبر اکرم (ص) می‌شود، هیچ کدام از مشرکان باخبر نمی‌شوند و فقط اطرافیان‌ش از این موضوع آگاه هستند.

در بخشی از این کتاب که انتشارات کتاب

نیستان در ۳۲۴ صفحه منتشر کرده است، می‌خوانیم: «اینجا در این سنگ‌زار خشک، معجزه را خوب می‌شناسند، حتی اگر به‌زبان قبولش نداشته باشند. بعد از زمزم روزی به خودآمدم و متوجه شدم هر چه می‌گویم اطاعت می‌شود. ندیده بودند جدم قصی بن کلاب، قبیله خزاعه را از مکه بیرون کرد و برخی از اولاد اسماعیل را که به دست خزاعه از مکه اخراج شده بودند، به شهر بازگرداند. ندیده بودند پدرم هاشم آن‌ها را از تشنگی نجات داد و تجارت را به مکه آورد. ندیده بودند هاشم با دو رحله زمستان و تابستان نان آورد برای سفره‌ها. تمامی را نادیده گرفتند و سر سوزنی اطاعت نکردند، اما خدا را شکر که جفر زمزم را دیدند و مطیع شدند.»

شهر
اخبار
۱۴
شماره ۱۶
مهر ۱۳۹۲
۱۶ بهمن ۱۴۴۵

۱۴

بررسی ابعاد اجتماعی سیره حضرت محمد(ص)

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین بهشتی

موفق‌ترین مصلح تاریخ

آمنه مستقیمی | معمولاً وقتی از سیره پیامبر (ص) و تأثیر

شگرفی که ایشان بر حیات بشری به‌جا گذاشتند، سخن به میان می‌آید، به جنبه‌های فردی و عبودی می‌پردازیم و چه‌بسا از ابعاد اجتماعی و تربیتی ایشان به‌ویژه قبل از بعثت غفلت می‌کنیم؛ در حالی که مرور این‌ها افقی روشن از تربیت و حضور اجتماعی را پیش‌روی تاریخ می‌گشاید. از این‌رو، به‌مناسبت فرارسیدن سالروز ولادت رسول ختمی مرتبت (ص) و برای بررسی این ابعاد سیره نبوی، با حجت‌الاسلام والمسلمین سید جواد بهشتی، کارشناس مذهبی، گفت‌وگو کردیم که مشروح را در ادامه می‌خوانید.

حضرت محمد (ص) ایستاده بر قله کمالات انسانی

عالمان بزرگی مانند آیت‌ا... علامه طباطبایی در روزگار ما نظرشان این است که الگو بودن پیامبر اعظم (ص) به همه جنبه‌های سیاسی، اجتماعی، اخلاقی، خانوادگی و تعلیم‌و تربیت مربوط می‌شود، چنان‌که مرحوم علامه در تعریف این اخلاق در «تفسیر المیزان»، صفحاتی را اختصاص داده، اما آن را ناکافی دانسته و کتابی قطور به‌نام «سنن النبی» (ص)، را تألیف کرده است. او در این کتاب به‌زوایای مختلف زندگی حضرت رسول (ص) به‌عنوان اسوه بشریت تا پایان تاریخ در ابعاد مختلف پرداخته است. این‌ها نشان می‌دهد پیامبر اکرم (ص) شخصیتی چندبعدی هستند که بر قله اخلاق ایستاده‌اند و در میان همه رسولان، برترین انبیای الهی هستند که در قله کمالات و ارزش‌ها و فضایل ایستاده‌اند. قرآن اصرار دارد که خلق عظیم حضرت محمد مصطفی (ص) اقبل از بعثت هم به‌عنوان فردی که در میان مردم بوده و حضور اجتماعی داشته‌اند، معرفی کند؛ فردی که مردم ایشان را به‌عنوان محمد امین می‌شناختند و از مقبولیت برخوردار بودند. مردم در بحران‌ها از حضرت رسول (ص) کمک می‌گرفتند و امانت‌هایشان را به آن حضرت می‌سپردند.

کمک به تأسیس جمعیت حامی مظلومان

اقوام مختلف در مکه قبل از بعثت و در سنین جوانی حضرت محمد (ص) با ایشان مشورت می‌کردند. ایشان از مؤسسان گروهی بودند که در مکه برای کمک به مظلومان شکل گرفت. همین ثابت می‌کند ایشان جوانی بی‌توجه به وقایع اجتماع به‌ویژه درباره محرومان نبوده‌اند.

دهه‌های دوم و سوم عمر مبارک حضرت رسول (ص) با جنگ‌های زنجیره‌ای برخی قبایل مصادف بود و ایشان در آن‌ها و در پیمان جوانان، بافتوت حضور یافتند. وقتی شخصی به ایشان مراجعه کرد و عرضه داشت که ابوجهل پولی از او به جفا گرفته است و پس نمی‌دهد، ایشان با قاطعیت از ابوجهل خواستند که پول آن شخص را پس دهد. یا وقتی زائری همراه با دختر زیباروی خود وارد مسجد الحرام شد و ارادل‌و ابایش دختر او را با زور با خود بردند، وی پریشان دنبال پناه و چاره می‌گشت و این جمعیت حامی مظلومان مکه با عضویت حضرت محمد (ص) بود که آن دختر را به پدرش بازگرداندند. این‌ها همه غیرت، مسئله‌دانی، صاحب فکر و محبوب‌بودن ایشان را ثابت می‌کند. مهم آن است که همه این ویژگی‌ها از جمله بخشندگی، فتوت و جوانمردی و دیگر فضایل در اوج جوانی در حضرت محمد (ص) وجود داشت.

نقل است پیامبر (ص) وقتی نخستین بار به‌عنوان دستیار همراه حضرت ابوطالب در سفری تجاری به شام حضور یافتند، پس از بازگشت همه سودی را که کسب کرده بودند، به‌رسم وفا به عمومیشان، ابوطالب، هدیه کردند و فرمودند: «من پنج سال است در خانه شما زندگی می‌کنم، قدردان شما و همسران هستم.. این‌ها همه ویژگی‌های اجتماعی تربیتی سیره رسول خدا (ص) قبل از بعثت است، چنان‌که نقل شده است زمانی که در بیست و سه سالگی نخستین بار برای حضرت خدیجه (ص) تجارت کردند و سودی سرشار به‌دست آوردند، اگرچه به آن پول برای تشکیل خانواده نیاز داشتند، همه را به فقرا بخشیدند و با این اقدام، بزرگ‌منشی خود را بیش از پیش آشکار کردند.

تحولات اخلاقی جامعه پس از بعثت

وقتی می‌خواهیم کار و فعالیت یک مصلح اجتماعی را بررسی کنیم، باید به جامعه‌ای که در آن فعالیت داشته است بنگریم؛ برای مثال، معلمی می‌گوید بیست‌وهفت‌هشت نفر از سی دانش‌آموز من در کنکور رتبه آورده‌اند، اما وقتی بررسی می‌کنیم، می‌بینیم این مدرسه در بالای شهر با هزینه گزاف و ناهار و تفریح و... است. با وجود این، اگر معلمی در شهرستانی بدون امکانات و کم‌برخوردار و با وجود مشکلاتی مانند اعتیاد و فرهنگ ضعیف به‌ویژه، در عشق به دانایی از سی دانش‌آموز بیست نفر را به دانشگاه فرستاده است. این درخشش دارد و شگفت‌آور است. پیامبر اکرم (ص) در جامعه‌ای جاهلی در کشوری دورافتاده و به‌دور از فرهنگ که حتی امپراتوری‌های بزرگ بر سر آن اختلاف و دعوا نداشتند، به رسالت رسیدند و در مدتی کوتاه شخصیت‌های بزرگ تربیت کردند.

دغدغه دائمی برای نجات انسان‌ها

سیره اجتماعی نبوی سراسر حاکی از تلاش برای نجات انسان‌ها و دستگیری از ضعفا و حمایت از مظلومان است. از این خصایل در زندگی نبوی بسیار است. تازه این‌ها قبل از بعثت و بروز آن خلق عظیم است! همین پیشینه بود که باعث شد پس از بعثت و پس از تشکیل جلسه علنی وقتی به حاضران فرمودند «آیا تاکنون از من دروغی شنیده‌اید؟»، همگی آن چهل‌واندی نفر در پاسخ بگویند: نه!، این بسیار شگفت‌آور است که در طول چهل سال زندگی در جامعه‌ای جاهلی، فضایل اخلاقی به‌اندازه‌ای در فردی وجود و بروز داشته باشد که همه به این فضایل در او معترف باشند؛ یعنی انسانی مشهور به صداقت، امانت‌داری، حسن خلق و... باشد. پیامبر (ص) از نظر اخلاقی چنین اوصافی داشتند که قرآن از ایشان به صاحب خلق عظیم یاد می‌کند.

تحول تربیتی در اجتماع

شهید مطهری می‌گوید: «موفق‌ترین انسان تاریخ حضرت محمد (ص) است؛ کسی که در کمتر از پنجاه سال بیش از ۵۰ درصد مردم کره زمین را به آیین خود متوجه کرد، بدون تکیه به قدرت‌های جهانی و استمداد از قدرت‌ها و با اخلاق خوش و مکتبی اخلاقی.»

ایشان در همان شهر مکه با همان دشواری‌ها و مخالفت‌ها توانستند شخصیت‌های بزرگی از عرب و غیرعرب همچون سلمان فارسی و بلال را تربیت کنند. این‌ها گرایش یافتند و جذب اخلاق نبوی شدند و اسلام گسترش یافت تا جایی که وقتی سفیر رسول خدا (ص) که جوانی زیبارو و منطقی بود، به دیدار قیصر روم رفت و قیصر روم وعده کاخ و همسری دختری زیبارو را به وی داد، او در پاسخ گفت: «من مکتبم را با دنیا معاوضه نمی‌کنم»، در نتیجه، قیصر متأثر شد و هدایایی برای پیامبر (ص) فرستاد!

تحول تربیتی که پیامبر (ص) رقم زدند، محدود به زمان و زمین خاصی نبود و بشر قرن‌به‌قرن به اسلام بیشتر روی آورد. دشمنان کارشان دشمنی است و با کاریکاتور می‌خواهند ایشان را تخریب کنند یا با سوزاندن قرآن اسلام را منزوی کنند، درحالی که خدای متعال در آیه ۲۸ سوره مبارکه فتح وعده پیروزی و غلبه جهانی و جاودان اسلام را داده است.

”موفق‌ترین انسان تاریخ

حضرت محمد(ص) است؛ کسی که در کمتر از پنجاه سال بیش از ۵۰درصد مردم کره زمین را به آیین خود متوجه کرد، بدون تکیه به قدرت‌های جهانی و استمداد از قدرت‌ها و با اخلاق خوش و مکتبی اخلاقی

میراث پهلوانی خراسان در یک کتاب

زینبی پهلوانی، قصه‌ای دراز و پررمزوراز در خطه خراسان دارد. این قصه، از یک‌سو در فرهنگ تاریخ شفاهی رخنه کرده و در خاطرات و گفت‌وشنوده‌های این دیار برجای مانده است و ازسوی دیگر در اسناد، سنگ‌نگاره‌ها، ظرف‌نگاره‌ها و امثال آن، ردپای خودش را باقی گذاشته است. این فرهنگ اگرچه به نظر کم‌رنگ‌تر از گذشته به حیات خودش ادامه می‌دهد، همچنان در زورخانه‌ها و میدان‌های رزم جان دارد و افراد از خُردی، از محیط کوچک زندگی‌شان به دنیای بزرگ پهلوانی، راه می‌یابند و برای مردمشان مایه افتخار می‌شوند.

از گذشته دور تاکنون، مناطق خراسان کهن ازجمله التونیه، بدخشان، بخارا، بلخ، بسطام، ترمذ، کارز، کشمر، نیشابور، ابیورد، نسا، سرخس، خوارزم و ... پهلوان خیز و پهلوان پرور بوده‌اند و میدان‌های پهلوانی را نیز میزبانی کرده‌اند. تاریخ نیز بیانگر آن است که نام پهلوانی یا پهلوانانی در قبل از اسلام، از خراسان گرفته شده است، مانند سرداری پهلوان در زمان انوشیروان به نام خراسان‌سالار یا سپهداری پیر و پهلوان از همراهان و دوستان بهرام چوبینه به نام خراسان‌سپهد.

هوشنگ جاوید در جلد اول کتاب «میراث پهلوانی در خراسان»، به‌سراغ این میراث کهن رفته‌است و پیشینه آداب و رسوم پهلوانی و ورزش‌های باستانی مثل کشتی در خطه خراسان و اشعار حماسی همراه پهلوانان آن دوران را بررسی کرده است.

او سوابق و پیشینه فرهنگ خراسان، قوانین پهلوانی این سرزمین، آداب و جامعه آنان، کشتی گرفتن پهلوانان و انواع آن در خراسان را می‌گوید و در پایان کتاب، تصاویری از پهلوانان و آداب پهلوانی دوران کهن تا امروز را آورده‌است. در فهرست‌کتاب می‌توان عناوینی مانند دستورنامه پهلوانی در خراسان، لباس پهلوانی در خراسان و آداب آن، اسباب تمرین زورگران و پهلوانان در خراسان، گونه‌های کشتی در خراسان و فرهنگ واژگان پهلوانی در خراسان را دید. همه آن‌ها که دل در گرو ایران دارند و به شناخت آداب و سنن کهن آن علاقه‌مند هستند، می‌توانند از این کتاب بهره ببرند. اما خراسان‌پژوهان حظ دیگری از مطالعه این کتاب خواهند برد.

בלاتکلیفی بر خورد با یک تاجر متخلف در سال ۱۳۲۸

زینبی! بعضی خرده‌روایت‌ها می‌تواند به اندازه یک داستان مفصل، حرف برای گفتن داشته باشد. یکی از خرده‌روایت‌هایی که می‌خواهیم از ۷۵سال پیش روایت کنیم و به‌نظر خواندنش خالی از لطف نیست، درباره مردی به نام جوانشیر لطفی است که یک تجارت‌خانه در مشهد دارد. معلوم نیست از کجا و چگونه ولی جوانشیر، شرتی به نام پنی سیلین را که اکنون ما با ترکیب آن به‌خوبی آشنا هستیم، به فروشگاهش می‌آورد و می‌فروشد. ما جرابه همین سادگی نیست، حتی اگر در سال ۱۳۲۸ خورشیدی باشید. استانداری استان نهم که احتمالاً نامه‌های اعتراض‌آمیز از اطبا و دیگر مردم دریافت می‌کند، فروش دارو در یک تجارت‌خانه را بر نمی‌تابد. مسئولان استانداری و فرمانداری هم نمی‌توانند از کنار این ماجرا به‌سادگی عبور کنند و نامه‌ای به شهرداری مشهد می‌فرستند و در آن می‌نویسند: «راجع به فروش شرتی به نام پنی سیلین به‌وسیله تجارت‌خانه آقای جوانشیر لطفی که نام کارخانه سازنده و ترکیبات آن معلوم نیست و فروش آن برخلاف مقررات است... اقدام و نتیجه را اعلام بفرمایید».

البته گویا در آن زمان، قانون مشخصی برای برخورد با این فرد خاطی نیست و در پایین این نامه، پاراف می‌شود: «طبق مقررات مربوطه شهرداری، معلوم نیست نظر فرمانداری محترم چیست؟ شهرداری در این مورد به‌خصوص چه مقرراتی دارد؟ اگر مقررات مخصوص دارد، بنویسید و اگر نه، به فرمانداری اعلام کنید در این مورد به‌خصوص مقرراتی وجود ندارد».

یک نفر دارویی را که معلوم نیست اصلی است یا تقلبی، در یک نقطه از شهر می‌فروشد. اکنون ما می‌دانیم که این دارو باید در داروخانه فروخته شود و باید استاندارد و بهداشتی باشد و البته اگر چنین اتفاقی بیفتد، می‌دانیم به‌سراغ چه مرجعی برویم تا صدایمان به جایی برسد. اما آن زمان هیچ نام‌ونشان درستی از کارخانه و محل تولید داروی گفته‌شده وجود ندارد و هیچ قانونی هم در شهرداری وضع نشده است

که بتواند از این تخلف صنفی جلوگیری کند.

شهرداری مشهد درنهایت پاسخ فرمانداری را می‌دهد و باز توپ را به میدان بهداری می‌اندازد: شهرداری در این نامه‌نوشته‌اشت:

«چون قانونی در شهرداری برای برخورد با این متخلف وجود

ندارد، از بهداری استان

استعلام شود و اگر قوانینی

در آنجا وجود دارد که بشود با

این متخلف برخورد کرد، طبق

آن عمل کنند».

دست‌آخر در این اسناد معلوم

نمی‌شود چه بلایی بر سر این

تاجر متخلف می‌آید، ولی وجود

این چند ورق از دل تاریخ، ما را

به روزگاری می‌برد که لزوم تعریف

قوانین جدید، اندک‌اندک خودش

را نشان می‌دهد.

یکی در محل اقامت نجادالسلطنه و دیگری در باغ تولیت که به‌مرگ یک کودک منجر شد، نجادالسلطنه را مجبور کردند استعفا کند.

کنتل پسپان پس از اطلاع از ماهیت کابینه سیدضیا نسبت به آزادی جمعی از مستبدان و دستگیری برخی آزادی خواهان مانند مدرس، معتقد بود که تغییر سیستم حکومت برای اداره صحیح کشور الزامی است و این امر را از منطقه تحت نفوذ خودش آغاز کرد. وی به‌عنوان والی خراسان، با تحت کنترل درآوردن شهر با کمک خواستن از نیروهای ژاندارم و سرپیچی از اطاعت حکومت مرکزی با سقوط کابینه سیدضیا در سوم خرداد و تیرگی روابط با نیروهای انگلیسی مستقر در این منطقه، ناراضیاتی قیابل و عشایر از حکومت مرکزی، بنذیرفتن والیان قوام السلطنه و بازگردان ژنرال گروپ به تهران، حرکتی جدید را آغاز کرد.

خراسان مخابه شد. قوام السلطنه نیز که در تهران بازداشت بود، ۱۰ روز بعد، پس از آزادی از زندان حکم صدارتش را از احمدشاه دریافت کرد و رئیس الوزرا شد. یکم مرداد ۱۳۰۰ نجادالسلطنه که از سوی قوام السلطنه به حکومت خراسان گماشته شده بود و جمعی از صاحب‌نفوذان شهر که محل امنیت‌شمرده می‌شدند، توسط کنتل دستگیر شدند. کنتل ضمن تقاضای حاکمی لایق از حکومت مرکزی، درخواست کرد به وی اجازه خروج از ایران برای ادامه تحصیلات دهند، اما پذیرفته نشد.

بالین همه، محمدتقی‌خان تصمیم گرفته بود از اطاعت دولت مرکزی سرپیچی کند و چون دولت نجادالسلطنه را به کفالت ایالت تعیین کرد، این انتصاب با مخالفت آشکار هواداران ابقای کنتل محمدتقی‌خان در مقام فرمانروایی خراسان روبه‌رو شد. آنان با انفجار دیوبم،

این همه، دولت مرکزی و نیروهای مسلح در نهایت ضعف و سستی به سر می‌بردند و در همه نقاط ایران نامنی و پریشانی دیده می‌شد. اوضاع خراسان همانند دیگر نقاط ایران اسف‌بار بود و مردم مشهد و خراسان بارها از دولت مرکزی خواستند حاکمی مقتدر به این ولایت فرستد.

به‌رهبری سیدضیاءالدین طباطبایی و رضاخان سردارسپه، اوضاع به کلی دگرگون شد. پس از یک‌ماه نیز قوام السلطنه مانند بسیاری از حاکمان قدرتمند محلی دستگیر می‌شود و سیدضیا نیز در فروردین ۱۳۰۰ طی حکمی کنتل را به حکومت خراسان منصوب می‌کند.

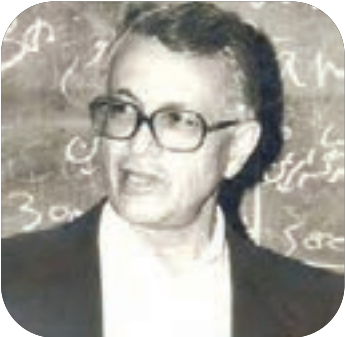
دو ماه پس از دستگیری قوام السلطنه، در ۴ خرداد ۱۳۰۰، حکومت سیدضیاءالدین سقوط کرد و فرمان عزل پسپان در ۴ خرداد ۱۳۰۰ به ایالات

رابطه کنتل با قوام السلطنه

برخی پژوهشگران در آثار خود این گونه مطرح کرده‌اند که نه تنها کنتل با قوام السلطنه ارتباط خوبی نداشته، بلکه قوام دشمنی سختی با او داشته است. با نگاهی به برخی اسناد به‌جامانده از آن دوره، چنین گزاره‌ای تأیید نمی‌شود. با ورود قوام السلطنه به خراسان، وضعیت ارزاق عمومی، امنیت، عدلیه، صحیه و بلدیه روبه‌بهبود می‌گذارذ. قوام السلطنه که خودش از جمله بانیان و حامیان سازمان ژاندارمری در ایران بود، در این مرحله برای گسترش امنیت، از انتصاب پسپان به فرماندهی ژاندارمری خراسان حمایت

می‌کرد. محمدتقی بهار در کتاب «تاریخ مختصر احزاب سیاسی، معتقد است که پس از ورود کنتل پسپان به مشهد، ظاهراً میان قوام و او روابط خوبی ایجاد شده و حتی گزارش شده بود که در واسط زمستان ۱۲۹۹، زمانی که تأخیر در پرداخت مواجب سه‌ماهه ژاندارمری، کنتل محمدتقی‌خان را در وضعیت دشواری قرار داده بود، وی در دیدار با قوام السلطنه موضوع را مطرح کرده و گفته است استعفا خواهد کرد. در نتیجه، قوام السلطنه بی‌درنگ اعتبار لازم را تأمین کرده و در اختیار او گذاشته است. این نکته را غلامحسین میرزا صالح در کتابش درباره پسپان اشاره کرده است.

پس از سقوط حکومت کوتاه سیدضیا، از

تصویری از مهرداد بهار

تصویر سر بریده کنتل پسپان

کنتل پسپان نخستین خلبان ایرانی نیز بود

کم‌تجربگی و شعارزدگی پسپان

مهرداد بهار معتقد است کنتل یک ایران دوست واقعی بود، اما جوانی و کم‌تجربگی او سبب شد نتواند به درستی جریان را مدیریت کند و شعارزدگی او باعث چنین نتیجه‌ای شد. او معتقد بود که پسپان در جریان قوام‌شتاب‌زده عمل کرد و پس از آن نیز این مسیر اشتباه را ادامه داد. وی می‌نویسد: «آرزوی تجدید بزرگی و مجد ایران را هم در دل می‌پروراند؛ ولی جوان است و از تجارب لازم در مؤثرافتادن بر وقایع و رهبری جریان‌های تاریخی بی‌بهره. همه وجود او را احساسات فرا گرفته و سخت شیفته شعارهایی است که خود برگزیده است. از این مخابرات و احکام برمی‌آید او که پس از دستگیرکردن قوام السلطنه و فرستادن او به تهران به اقداماتی تند و شاید تا حدی نسنجیده دست زده بود، پس از رسیدن قوام به صدارت موقعیت خود را در خطر دید و به‌جای یافتن راه‌حلی منطقی و شاید زیر تأثیر سخنان معتمد السلطنه، امیدی واهی یافت که می‌تواند با مقاومت در برابر قوام، او را ساقط کند. این بود که بی‌توجه به هیچ منطق و بی‌توجه به هیچ امکان عینی و عملی، اخراج قوام السلطنه را از سمت ریاست وزرا طلب کرد. او حتی حاضر نبود مصمصام السلطنه را به الیگری بپذیرد،

حقیقت تاریخی یا اسطوره‌سازی

بهار معتقد است که در تحلیل حرکت اصلاحی پسپان، برخی بیشتر به دنبال اسطوره‌سازی بوده‌اند تا فهم حقیقت تاریخی.

او در مقدمه کتاب می‌نویسد: «به‌یاد می‌آورم روزی در حضور سرور ارجمند آقای دکتر پسپان، برادرزاده کنتل بودم. ایشان از مؤلفی یاد می‌کردند که پس از به‌طبع‌رساندن کتابی درباره کنتل و انتشار یافتن آن به حضور ایشان آمده و با شور و شوق و با سری بلند و پرغرور به خود بایلد بود که خوانندگان چه اشک‌ها ریخته‌اند و چه نامه‌های تشکرآمیزی برای وی فرستاده‌اند، اما آقای دکتر پسپان به وی یادآور شده بود که بسیاری از مطالب اثر ایشان از واقعیت به دور بوده است. مؤلف، رنجیده‌خاطر مطلبی بدین مضمون گفته بود: مهم تأثیر گذاشتن بر خواننده است. حقیقت تاریخی به‌تنهایی ارزشی جدی ندارد». بهار معتقد است نگاه نامستند ما به وقایع تاریخی بر نگرش تحلیلی غلبه دارد و در فرهنگ شرق آنچه بیشتر در نظر مردم توجه جلب می‌کند، نگرش نامستند

